47րդ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 817 Կ. ՊՈԼԻՍ ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 24 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 8 ՄԱՐՏ 1904 21 ԶԻԼՀԻՃՃԷ 1321 — 24 ՇՈՒՊԱԹ 1319

Journal Arménien
MANZOUMÉ-I-EFKIAR
Grand' Rue de la S-Porte,
CONSTANTINOPLE

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ
ՈՐՈՒ Կ'ՈՒՂՂՈՒԻ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
38, Պապը Ալի Ճատտէսի, 38

Խմբագրութեան ուղղուած գրութիւններ ետ չեն տրուիր։

Մանզումէի Էֆքեար

ՀԱՅԱԹԵՐԹ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ԳԻՏԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

منظومهٔ افکار
ارمنیجه یومی وسیاسی غزته‌در
صاحب امتیازی : اوهانس قیصریان
اداره خانه‌سی : باب عالی جاده‌سنده نومرو ۳۸

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	Տարեկան	Վեցամսեայ
Պոլսոյ համար	80 ղշ.	50 ղշ.
Գաւառներու համար	108 »	60 »
Արտասահմանի համար	25 Ֆր.	13 Ֆր.

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար, տողը 5 ղրուշ,
Մէկ անգամէ աւելի ծանուցմանց համար Մասնաւոր պայմաններ։

10 ՓԱՐԱ — ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ "ՄԱՆԶՈՒՄԷ„ ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԷՆ ՕՐ ԱՌՇԱԼՈՅՍԻՆ — 10 ՓԱՐԱ

ՎԱՂՈՒԱՆ ԹԻՒՈՎ

ՏՔ. ՎԱԼԱՆՏԻՆ ՆԱԼՊԱՆՏ

Յատկապէս «Մանզումէ»ի համար գրած է սա շահեկան խնդրին վրայ թէ՝

ԾՆՆԴԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ ԴԻԵՑՈՒՄԸ
ՕԳՏԱԿԱՐ Է ԿԻՆԵՐՈՒՆ

ԳԻՏԱԿԱՆ ՆՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Ն ՃԱՌԱԳԱՅԹՆԵՐԸ ԵՒ ՌԱՏԻՈՄԸ

Ն. ճառագայթները և Ռատիոմի գիւտերը բաւական մեծ աղմուկ հանեցին վերջերս գիտական շրջանակներու մէջ և Եւրոպական բազմաթիւ հանդէսներ օրը օրին մասնաւոր յօդուածներ հրատարակեցին անոնց վրայ։

Մանզումէի աւելի ընթերցողները գիտական այսպիսի կարեւոր նորութենէ մը չզրկելու համար, խորհեցանք համառօտ տեսութիւն մը ընել վերյիշեալ գիւտերուն վրայ։

Ն. ճառագայթներու գիւտը կը պարտինք նախ երեւելի բնագէտ Պ. Բլօնտլօի, որ առաջին անգամ ըլլալով երեւան հանեց Ն. ճառագայթներու գոյութիւնը, և ապա Նանսի բժշկական համալսարանի Բրօֆէսէօրներէն՝ տօքթ. Շարբանթիէի, որ պարզեց յիշեալ ճառագայթներու բնախօսական դերը, ապացուցանելով թէ մարդկային մարմինը Ն. ճառագայթներ կ'արձակէ։

Պ. Շարբանթիէ ջղային ձօճումները ուսումնասիրած ատեն, նշմարեց թէ հրարգելը, մկանի մը մօտեցած պահուն, մասնաւոր փայլ մը կը ստանար, ինչ որ արդիւնք նկատեց մկաններէ արձակուած ճառագայթներու գոյութեան։ Իր փորձը մարմնոյ ուրիշ մասերու վրայ կրկնելով՝ տեսաւ թէ մարդկային մարմինը ամէն կէտէ, քիչ թէ շատ քանակութեամբ, կ'արձակէ նմանօրինակ ճառագայթներ, զորս Ն. ճառագայթ անունով յորջորջեց։ Ցետոյ իր փորձերը հետզհետէ առաջ տանելով գիտեց թէ ջղային կեդրոններու մէջ Ն. ճառագայթները աւելի առատօրէն կը բխէին, որմէ հետեւցուց թէ Ն ճառագայթներու քանակը ուղիղ կերպով կը համեմատի ջղային դրութեան հետ, այսինքն որչափ որ ջղային դրութիւնը զօրաւոր է, այնչափ ալ Ն. ճառագայթներու քանակը շատ է։ Այս սկզբունքին վրայ հիմնուելով՝ յայտարարեց թէ ջղային մարդիկ ոչ-ջղայիններէն աւելի մեծաքանակ Ն ճառագայթներ կ'արտադրեն։

Սխալ է ենթադրել թէ Պ. Շարբանթիէի փորձին յաջողութեան համար 2-3 ժամ շարունակ մթութեան մէջ մնալը անհրաժեշտ պայման մըն է. անմիջական արդիւնք ձեռք բերելու համար, պէտք է առնել թուղթի կտոր մը ու անոր մէկ մասը լուսածնական ծըծումբով ծածկելէ յետոյ, մութ սենեակի մը մէջ, մկանի մը մօտեցնելու է զայն. պիտի տեսնենք թէ հրարգելը ջղային կամ մկանային կեդրոններուն մօտենալով, հետզհետէ աւելի կը փայլի և այս ամէնը մէկ քանի վայրկեանի տեւողութեան մէջ։

Ն. ճառագայթները Ք. ճառագայթներուն պէս, կրնան ամէնէն անթափանց մարմիններուն մէջէն անցնիլ, ինչ որ մեզի կը թոյլատրէ դիտելու մեր ներքին գործարաններու շարժումներն ու գործողութիւնները, քննելու արեան շրջանը, սրտի և թոքերու ընդլայնումը, որոշելու մկաններու, ստոծանիին, ստամոքսին, երիկամունքներու դիրքն ու վիճակը, ևն., ևն.։ Հետեւաբար, բժշկական տեսակէտով մեծ կարեւորութիւն ունին վերոյիշեալ ճառագայթները։

Ն ճառագայթներու գիւտը Պ. Շարբանթիէի անդուլ ջանքերուն շնորհիւ, գործնական հանգամանք մըն ալ առած է։ Ցիշեալ գիտնականը հնարած է սիւլֆիւր տը քալսիոմի պարզ գունտէ բաղկացած նոր գործիք մը, որ մթութեան մէջ իր գոյնը կը փոխէ մերձաւոր մարմիններէ արձակուած Ն. ճառագայթներու զօրութեան համեմատ։

Պ. Շարբանթիէ յաջողած է նաև ապացուցանել թէ Ն. ճառագայթները ամէնէն աւելի ներուժ վիճակի մէջ կը գտնուին ջղային կեդրոններու և ողնայարին չուրջը։ Կը կարծուի թէ Ն. ճառագայթները մեծ դեր կը խաղան մարդկային մտքենական կեանքին, շարժումներուն և արտաքին աշխարհին հետ ունեցած յարաբերութիւններուն մէջ։

Վերջապէս այս նոր գիւտով մասամբ կը բացատրուին մոգնիսականութեան և թելադրութեան երեւոյթները։

ՌԱՏԻՈՄԸ.— Տէր և Տիկին Բիէռ Քիւրի Իւրանիոմը տարրալուծելու ատեն գտան Ռատիոմ կոչուած հրաշալի տարրը։

Այս տարօրինակ մարմինը՝ Բ. և Ն. ճառագայթներուն նման՝ կ'արձակէ անտեսանելի ճառագայթներ, որոնք անթափանց մարմիններու, ինչպէս նաև հայելիներու և պրիսմակներու մէջէն կ'անցնին, առանց շեղելու իրենց ճամբէն և հետեւելով միշտ ուղիղ գիծի մը։

Ռատիոմի ճառագայթները ունին ինքնածին և անսպառ ճառագայթում մը ու այդ տեսակէտով կը տարբերին Բ և Ն ճառագայթներէն, որոնք իրենց զօրութիւնը արտաքին աղբիւրներէ կը ստանան։

Ռատիոմը կը ստացուի Պրօմիւր և Քլօրիւր աղերու վիճակով, որոնք ինքնին լուսատու են և լուսանկարչական բլաքներու վրայ կ'ազդեն։

Ռատիոմը լոյսի, ջերմութեան և ելեքտրականութեան մշտակայ, յորդահոս և անսպառ աղբիւր մըն է. հեղուկ օդի մէջ պաղեցնելով, կարելի է իւրացնել զայն։

Մագնէսը կը տարբաղադրէ Ռատիոմի ճառագայթները և դրական ու բացասական ելեկտրականութիւնով կը բեռնաւորէ զանոնք. բացասական ելեկտրականութիւնով բեռնաւորուած ճառագայթները, պարզ լոյսին պէս, երկվայրկեանի մը մէջ 300,000 քիլօմէթր ճամբայ կը կտրեն։

Ռատիոմը իր բնական վիճակին մէջ միջավայրի ջերմութենէն գրեթէ միշտ 3-4 աստիճան բարձր է։ Իր ծանրութիւնը, ելեկտրական և ճառագայթումի զօրութիւններուն միանալով, կ'արտադրէ այնպիսի ուժ մը, որուն վրայ մարդ չկրնար գաղափար կազմել։

Երբ ձեռքերնիս կամ մեր մարմնոյ որ և է անդամը Ռատիոմի աղ պարունակող շիշի մը դպցնենք, նախապէս ամենեւին բան մը չենք զգար. բայց երբ ձեռքերնիս միեւնոյն դիրքին մէջ շարունակաբար պահենք, մեր ձեռքին մորթը կը սկսի կազմալուծուիլ, մինչեւ որ մարմնոյ նոյն մասին վրայ վէրք մը գոյանայ, որուն բուժումը մասնաւոր խնամքի ու դարմանումի կը կարօտի։

Գիտունները Ռատիոմի այս վերջին յատկութենէն օգտուիլ ուզելով՝ փորձեցին բուժել քաղցկեղը և ուրիշ մորթային հիւանդութիւններ, բայց տակաւին մինչեւ այսօր յաջող արդիւնքի մը հասած չեն։

Ռատիոմի ճառագայթները ջղային կեդրոնները անդամալուծելու յատկութիւնն ալ ունին։

Վերջապէս այս տարօրինակ մարմինը լի է հրաշալի ու թաքուն գաղտնիքներով, որոնց վրայ գիտութիւնը առայժմ չէ կրցած լոյս սփռել։ Անուրանալի է թէ Ռատիոմի գիւտը, ուրիշ ամէն գիւտերէ աւելի հետաքրքրաշարժ է և կը խոստանայ մեծ յեղաշրջում առաջ բերել գիտական աշխարհին մէջ։

ՀՐԱՉԵԱՅ ՏԷՐՈՍԿԻ

ԱՊԱԳԱՅ ՍԵՐՈՒՆԴԸ

ԿՐԹԱԿԱՆ ՏԵՍԱԿԷՏՈՎ

ՄԱՆՈՒԿՆԵՐԸ

Ընդհանրապէս ծնողներու ակնկալութիւնն է տեսնել իրենց զաւակներուն մտքով զարգացումը անոնց պատանեկութեան տարիքին մէջ. բայց չեն խորհիր թէ սխալ մէկն է այն բազմաթիւ մեծ սխալներէն, զորս կը գործենք չյիշելով հոգեբանական ոսկեղէն կանոնը, «Մարդ որքան զգացողութիւններ ընդունի մանկութեան ատեն, այնքան լաւ է, որովհետեւ երբ մեծնայ պահեստի շատ ատաղձ ունենալով կրնայ գլուխ հանել մտադրած գործը»։ Ըսել կ'ուզուի թէ այն որ իր մատղաշ տարիքին մէջ շատ մը ըմբռնումներ ամբարելու ետեւէ կ'ըլլայ, երբ մեծնայ առանց շնորհիւ կրնայ մեծ խորհող մը ըլլալ, քանի որ իրերը իրարու հետ բաղդատելու առատ նիւթ ունի և քանի որ բաղդատել ալ խորհիլ ըսել է։

Ծնողքներու ակնկալութիւնը և յոյսը ինչ է յղկուելու համար դպրոց ղրկուելիք անտաշ մաքերու մասին։ Ամէն ծնողքի փափաքը ըլլալու է և է, իր տղուն միտքը գիտութեան առջեւ բանալ և աշխատութեան սկզբունքները սորվեցնել տալ. ասկէ աւելի բան քիչեր են որ կ'ակնկալեն։

Ինչ է նաեւ ծնողաց ակնկալութիւնը, որ իրենց զաւակները մանկապարտէզներ կը ղրկեն։

Դժբաղդաբար բոլորովին սխալ է այն գաղափարը որ բունած է հայ ծնողքներու սրտին մէջ, և որ տակաւ ծլարձակմամբ ծառի մը երեւոյթը կ'առնէ։ Ծնողք կը կարծեն թէ այդ մանկապարտէզ յորջորջուած վայրերը լոկ խաղի և զուարճութեան տեղեր են և չունին իրենց մէջ կրթիչ տարր մը։ Ահա հոս է որ շատեր ծուռ շաւղի կը հետեւին, զանոնք դատելով միայն երեւութականէն, որովհետեւ բնաւ չեն խորհիր թէ այդ խաղցուած խաղերուն մէջէն պզտիկները պիտի ստանան մտաւորին, բարոյականն և հոգեկան սնունդը։

Այս ծուռ կարծիքին բուն պատճառներէն մէկն ալ, մանկապարտիզպաններուն անճարակութիւնն է՝ իրենց պաշտօնին մէջ, որ առաջ կուգայ մանկավարժութիւն լաւ, կամ գրեթէ բնաւ ուսած չըլլալէն և մանկապարտէզներու ուսման նպատակին լիովին գիտակ չըլլալնէն։

Եթէ մարդ լաւ հասկցած չէ իր գործին նպատակը ինչպէս յոյս կրնայ ունենալ այդ գործին մէջ յառաջդիմելու և զայն յաջողութեամբ պսակելու։ Ահա՛ ասոնք են էական պատճառները այն թիւր ըմբռնումին որ ժողովուրդը կը տածէ հանդէպ մանկապարտէզներու։

Պոլսոյ մէջ կը գտնուին մէկէ աւելի մանկապարտէզներ, որոնք բնաւ չեն կրցած ունենալ մանկապարտէզներու յատուկ բոլոր յատկութիւնները, բացի մէկ քանիէն որոնք թէպէտ անշուշտ և նոր սկսած, բայց պիտի կրնան մօտենալ մտադրուած գաղափարական նշանակէտին։

Այս նորահաստատ մանկապարտէզները կրցած են ըմբռնել իրենց էութեան նպատակը և ըստ այնմ կը գործեն շնորհիւ ուսուցանողներու առած ընտիր կրթութեան։ Ուստի կարժէ որ քիչ մըն ալ այդ նորելուկներուն յառենք մեր աչքերը և դիտենք եւրոպական մեթոտով մարզուած մանուկները. եթէ անգամ մը որ ուշի ուշով քննութեան առարկայ ընենք, պիտի կրնանք նշմարել այն մեծ տարբերութիւնը որ կը կենայ հին և նոր մանկապարտէզներու մէջ։ Մոմի մը բոցերէն կտուցը շատ լուսաւոր կերեւի մութ սենեկի մը մէջ, բայց անգամ մը որ ներս կը մտցնեն լամբարին շողշողուն բացարձակ պատրոյգը, այդ պարագային մոմին լոյսը կը նսեմանայ։

Բաղդաքակրթութեան ճամբուն մէջ առաջդիմելու համար պէտք է ապագայ սերունդը յանձնել բանիբուն և իրենց պաշտօնին գիտակ կրթական գործիչներու (նոր մանկապարտէզպաններու)։

Կը կարծուի թէ տուն-դպրոց (վարպետ-տուտու) կոչուած տուներն ալ մանկապարտէզի փոքրիկ մանրանկար մը կը պատկերացնեն։ Բայց այս կարծիքը հիմնովին սխալ է, որովհետեւ անոնց նշանաբանը բնաւ չհամապատասխաներ իրական մանկապարտէզներու նշանաբանին որ է, «Մանուկը բնաւ պէտք չէ խորհելու ենթակայ ընել ոեւէ կերպով, մինչեւ որ ըմբռնումներու ստացումով միտքը բաւական չզարգանայ»։

Բայց մանուկը տուն-դպրոց կոչուածներուն մէջ Քերական կը կարդայ որ ըսել է կը խորհի, և այս բանը հակառակ է մանկապարտէզի սկզբունքին։ Խորհիլ՝ բաղդատել ըսել է. երբ բաղդատութեան նիւթ չգտնուի, տղուն միտքը կը խանգարուի խորհելու պէտքէն մղուած և այն ուղղութիւնը որ առաջ ունէր կը կորսնցնէ։ Եւ կը վերջանայ տղուն մտային կարողութիւններէն էն կարեւորին գօսնալովը։

Դ. Հ. Թ. Ա.

ԱՐՏԱՔԻՆ

ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

ԱՐՇԱՒԱՆՔ ՔՈՐԷԱՅԻ ՄԷՋ

ՃԱՊՈՆՑԻՔ ՄԱՆՋՈՒՐԻՈՅ ՄԷՋ

ԴԻՄԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՊՈՐԹ ԱՐԹՈՒՐԻ ՄԷՋ

(Վերջին եւրոպական թղթաբերով առնուած թերթերէն։ Դէպքերը պատմուած իրենց կանոնաւորութեան մէջ եւ շարունակաբար)։

ՓԱՐԻԶ, Մարտ 3. — Երկուստեք զինուոր կը ժողվեն և կը համախմբուին։

Ճապոնցիք տենդոտ փութով մը կը շարունակեն զօրք ցամաք հանել Չէմուլբօ։ Բանակին Սպայակոյտը երէկ հոն հասաւ, կամ ամէն պարագայի մէջ, այսօր պիտի հասնի։ Հրետանիի նոր մարտկոցներ կը սպասուին։

Ռուսք ի վիճակի կը գտնեն Բորթ Արթուրի ամրութիւնները, և կը պատրաստուին դիմադրել կանոնաւոր պաշարման։ Զօրավար Մաքարով այսօր կը հասնի և կը ստանձնէ Նաւատորմին վերին հրամանատարութիւնը յաջորդելով ծովակալ Սթարքի, որ քաջարար կատարեց իր պարտաւորութիւնը։

Ահա երկու ընդծովեայ նոր հեռագրալուրներ, զոր ՄաթէՆի համբաւաւոր թղթակիցը ղրկած է.—

ԽԱՐՊԻՆ, Մարտ 2. — Ժամը 9.30 առաւօտ.—Զրոյց կը շրջի թէ Թիանկ և Մա չինացի զօրավարները կը բողոքեն Չինաստանի չէզոքութեան դէմ։ Երկուքն ալ Բեքինի գրեր են, թախանձելով արքունիքին որ արտօնուին իրենք Ճապոնցիներուն միանալ։

Այսօր ստուգուած է թէ Ճապոնցիք առաջին օրերուն փորձեր են զօրք ցամաք հանել Թինինվա, Շանհայքուանի մօտ, բայց Չինացիք հակառակեր են և արգիլեր են ամէն գործողութիւն իրենց ցամաքին վրայ։

Մուքտէնի և Նիուչուանկի միջեւ, անդրմանչուրիական երկաթուղիին մէկ փոքրիկ կայարանն եղող Լիաօեանկ հետզհետէ շատ կարեւոր կեդրոն մը կ'ըլլայ ռուսական ստուար բանակի մը։

Զարմանք կը յայտնուի թէ Ճապոնցիք դեռ Տալնիի վրայ չեն յարձակած։ Այս քաղաքին հանդէպ իրենց յարգանքին պատճառը ա՛յն է թէ Տալնի պաշտպանուած է առաջին կարգի ընդծովեայ ականներով, որոնք շատ հեռուն տարածուած են ծովուն մէջ և կ'արգիլեն նաւահանգստին մուտքը։

Վերջին կանոնաւոր կառախումբերով Բորթ Արթուրէն հոս հասնող ճամբորդները կը պատմեն թէ քաղաքը հանդարտ է։ Մերթ ընդ մերթ անձնաս թնդանօթաձգութիւններ կը լսուին, և տեսակ մը սովորութիւն դարձած է ա՛լ։ Այս կողմերը բնակող Ֆրանսացիք կը զարմանան որ դեռ ոև է ֆրանսական նաւ մը չեկաւ չառաւ զիրենք։

Չինացի կարծեցեալ ուխտաւորներ այս միջոցիս բազմութեամբ համախմբուած են Մոնկոլիոյ սահմանագլխուն վրայ։ Ռուս զօրավար Նաւօրով կը դիտէ սակայն անոնց շարժումները։

«ԲԻԷՆ ԺԻՓԱՌ»

Քօնթրօլէ անցած. «ԶՕՐԱՎԱՐ ՎՕԼԿՕՎ»

ԽԱՐՊԻՆ, Մարտ 2. — Ժամը 8.30 իրիկուն. —Բորթ Արթուրի թղթակիցս կը գրէ ինծի թէ քաղաքը հանդարտ է։ Փողոցներուն մէջ անցորդներուն թիւը ցանցառ է, ա՛յն փողոցներուն մէջ որոնք երբեմն ա՛յնքան զուարթ և ա՛յնքան ոգեւորուած էին։ Սպայ, նաւազ, բեռնակիր, ամէնքը կ'աշխատին գիշեր ցերեկ կայարանին մէջ և աւազանին մէջ, ռազմամթերքներու և նպարներու փոխադրութեան համար։ Բերդերուն զին-

---

«ՄԱՆԶՈՒՄԷ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ 4

ՔԱՂՈՒՏ

ՈՍԿԻՆԵՐՈՒ ՃԱՄԲՈՒՆ ՎՐԱՅ

ՎԷՊ

ՏԵՂԱԿԱՆ-ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ԿԵԱՆՔԷ

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍ

Ա.

Պարգեւեանի համակրական վերաբերումը սկսաւ յոյս ներշնչել հիւանդին որ ընդհատուած բառերով հիւանդութեան աստիճանը նկարագրելէ ետք,

—Այս տեղի բժիշկները չեմ ճանչնար, ըսաւ, պանդոկապետը երկու յոյն բժիշկներ կանչեց, որոնցմէ օգուտ մը չտեսայ, արդէն Եւրոպայի մէջ ալ գիտած էի բժիշկներու, որոնք գործողութիւն կատարել առաջարկած էին, բայց չէի համակերպած, հիմա սակայն զգալով որ անկարելի է այլ եւս դիմանալ, ամէն վտանգ աչքի առնելով՝ որոշեցի հպատակիլ զիս դարմանող բժիշկներուն ու համաձայնութիւն յայտնեցի որ արհեստին քաջահմուտ opérateur մը, կատարէ գործողութիւնը։

—Առանց Ցոյն բժիշկի, անծանօթի խօսքին կարեւորութիւն տալով պէտք չէ յուսահատիլ, յարեց Պարգեւեան, մայրաքաղաքիս ամէնէն ճարտար բժիշկը կայ, հիմա անիկայ կանչել տանք թող գայ նայի, ի՛նչ որ ըսէ, անոր հրահանգին կը հետեւինք։

Հիւանդը գլխովը երախտագիտական շարժում մը ըրաւ, որ բոլորովին ձեր տրամադրութեան տակ եմ ըսել կ'ուզէր։

Հասառուն առանց ժամանակ կորսնցնելու այցաքարտ մը հանեց թղթապանակէն և հանրածանօթ Հայ բժիշկի մը հասցէին հետեւեալ երկտողը գրեց.

Կեանքի և մահուան մէջ տարուբերող պանդուխտ, անօգնական հիւանդի մը սնարը կը գտնուիմ, թէեւ գիտեմ ձեր բազմազբաղ վիճակը ու օրեր առաջ ընդունած հրաւէրներու իսկ չկրնալ պատասխանելը, սակայն վստահ եմ որ երբ կեանք մը փրկելու վրայ է խնդիրը, չէք զլանար ձեր մարդասիրութիւնը ու հիմա իսկ կը հաճիք գալ Լիւքսէմպուրկի հիւրանոցը ուր կ'սպասէ ձեզ

Ձեր անձնուէրը
ՍԻՄՈՆ ՊԱՐԳԵՒԵԱՆ

Պարգեւեան պահարանի մը մէջ զետեղեց նամակը ու հիւրանոցին ծառային յանձնելով՝ փութացուց զայն որ կարելի եղածին չափ շուտով տանի՝ հասցէին։ Հասառունին նման բազմազբաղ մարդու մը համար ժամանակի կորուստը ամէնէն անտանելի տաժանքն էր, սակայն անգամ մը քիթէն բռնուած էր և մինչեւ որ լաւ վախճանով մը չվերջացնէր սկսած գործը, չէր կրնար հանգիստ ընել։ Իրաւ է որ խիստ դժուար կերպով գործ կ'ստանձնէր, բայց անգամ մը ձեռք դնելէ ետք, ալ նուիրական պարտականութիւն կը սեպէր զայն հետապնդելը։ Այս անծանօթ հիւանդն ալ հիմա իր կալուածներուն ու անձնական գործերուն չափ տեղ բռնած էր մտքին մէջ և անհամբեր՝ բժիշկին կ'սպասէր հասկնալու համար թէ ի՛նչ պէտք է ընել։ Աւելին օգտուելով թէեւ կ'ուզէր մէկ քանի նախնական տեղեկութիւններ առնել հիւանդին ընկերական դիրքին ու ընտանեկան պարագաներուն նկատմամբ, սակայն վախնալով որ աւելի կրնայ յուզել զայն, լուռ ու անխօս՝ կ'սպասէր բժիշկին, որ Պարգեւեանի նման մեծահարուստ անձնաւորութեան մը ու հին բարեկամի մը հրաւէրը չկրնալով մերժել, իրեն սպասող տասնեակներով հիւանդները ձգեց ու անմիջապէս փութաց հիւրանոց։

Բժիշկը երբ ներս մտաւ, Պարգեւեան մէկ քանի խօսքով հիւանդին կացութիւնը բացատրելէ ետք, խնդրեց որ զննութիւն մը կատարէ անոր վրայ և յայտնէ իր վճիռը որ ամէնէն գերակշիռը պիտի ըլլար բնականաբար։ Երիտասարդը ա՛լ բնաւ գործի չէր խառնուիր, ինքզինքը յանձնած էր բարերարին, կարծես հայրը կամ ամէնէն մօտ ազգականն ըլլար ա՛ն։

Տօքթէօրը մէկ քանի վայրկեան զննութիւններէ ետք, զարմացական բացագանչութիւններով սկսաւ ալ աւելի հետաքրքրութեամբ վերաբերուիլ հիւանդին, որուն այլեւայլ հարցումներ ուղղելով,

—Բայց ծանր պարագայ մը չէ՞ք տեսներ ես ձեր հիւանդութեան մէջ, ըսաւ, վիրահատութեան պատճառ բնաւ չկայ։

Պարգեւեան մխիթարական շունչ մը առնելով,

—Տեսա՞ք հիմա, ըսաւ հիւանդին, ես ձեզի չըսի՞ որ վախնալու բան չկայ։

Երիտասարդը լուռ ճառագայթումով մը,

—Ա՜խ, երախտապարտ եմ, հառաչեց, առանց օբէրասիոնի կրնա՞մ բժշկուիլ. աս խիթերը պիտի մեռցնեն զիս։

—Բայց օբէրասիոնի բնաւ պէտք չունիք, ըսաւ տօքթէօրը, խիթը ուրիշ միջոցներով կրնայ դարմանուիլ, և կը զարմանամ թէ ինչպէս բժիշկ կ'ըլլայ որ առանց յիմար առաջարկութիւն մը կ'ընէ։ Ո՞ր բժիշկը կը նայէր, ո՞ւր են դեղագիրները։

—Դեղագիրները դեղարան մնացած ըլլալու են, բայց ինչո՞ւ անոնցմով զբաղինք, ըսաւ երիտասարդը, ա՛լ դուք պիտի դարմանէք զիս, տօքթէօր։

Բժիշկը պատրաստուած դեղերը զննեց որոնցմէ բան չհասկցաւ, և անմիջապէս դեղագիր մը գրեց ու պատուէրներ տալով,

—Ոչինչ բան է, ըսաւ, դուք աւելի երկիւղ ունիք քան թէ հիւանդութիւն, շաբաթէ մը կրնաք ոտքի ելլել։

—Ցուսախաբութեան հակահարուածէն վախցէք, տօքթէօր, հեծեծեց հիւանդը, եթէ լոկ մխիթարութեան համար կը ներշնչէք այս յոյսը, աղէկ չէք ըներ։

—Ընդհակառակը, գիտական ճըշմարտութեան վրայ յենլով կը վստահեցնեմ զձեզ թէ, բնաւ վտանգաւոր երեւոյթ չունի ձեր հիւանդութիւնը և շաբաթէ մը անպատճառ ոտքի կ'ելլէք, ըսաւ բժիշկը վստահ շեշտերով։

Տօքթէօրին մեկնելու պահուն, Հըրաչեայ դրամապանակը բարձին տակէն առնելով ոսկի մը երկնցուց անոր ու խնդրեց որ օրը երկու անգամ առտու իրիկուն այցելէ իրեն։

—Բայց հարկ չկայ, յարեց բժիշկը, երկու օրը անգամ մը գալ բաւական է։

—Այս շնորհը մի՛ զլանաք տօքթէօր, ըսաւ Հրաչեայ, պանդուխտ, անտէր հիւանդ մը բժիշկի չափ ալ, որպիսութիւնը հարցնողի պէտք ունի, գիտեմ դուք ուրիշ շատ մը ձեզի սպասող հիւանդներ ալ կրնաք ունենալ, բայց նկատողութեան առէք որ անոնք իրենց մօտ ընտանիք ազգականներ ունին... մինչդեռ ես ո՛ս մէկը չունիմ և Պարգեւեան էֆէնտիէ չեմ կրնար պահանջել որ ամէն օր գայ այցելէ ինծի։

—Ամէն օր կուգանք պարո՛ն, ըսաւ Հասառուն, զգածուելով երիտասարդին սրտմաշուք ձեւերէն, հոգ մի՛ ընէք դուք, տօքթէօրն ալ կուգայ, ես ալ կուգամ։

Եւ մխիթարական շատ մը յոյսեր շռայլելէ ետք հիւանդին, բժիշկին հետ մեկնեցաւ հիւրանոցէն։

(Շարունակելի)

ւորները իրենց ձիերը կուտան փոխադրութեանց դիւրութեան համար. իրենք իբրեւ ձի կը լծուին թնդանօթի սայլերուն զօրս կը քաշեն երգելով։

Հոս հասած վաճառականները կը վարանին մեկնիլ, և արդէն մեկնողները տեսնելով ճաբոնական յարձակումներուն ապարդիւն ըլլալը, նամակով կը հարցնեն թէ դառնա՞ն նորէն։

Երէկ ձերբակալուեցան 15 չինացի, որոնք կը կասկածուին թէ թշնամիին մեղսակից են։

Կը ծանուցուի թէ զօրավար Զմիրնով, որ իբրեւ հրամանատար Բորթ Արթուրի պիտի յաջորդէ զօրավար Սթէօսէլի, Մոսկուայէն ճամբայ ելած է։

Փետր. 25ին յարձակման միջոցին վնասուած ճաբոնական թնդանօթանաւը ընկղմեցաւ երբ կ'աշխատէր Չիֆու հասնիլ։ Դիտուած է որ բերդին թնդանօթին առաջին հարուածը սաստիկ պայթում մը առաջ բերեր է ճաբոնական մարտանաւերէն մէկուն վրայ։

«ԲԻԼԻ ԺԻՖԱՌ»

Քոնբրոյէ անցած «ԶՕՐԱՎԱՐ ՎՕԼՔՕՎ»

Այս չահեկան տեղեկութիւններուն վրայ պէտք է աւելցնել այն լուրը թէ Բորթ Արթուրի մէջ տեղատուութեան մը միջոցին ճաբոնական թորփիլահալած մը գտնուեր է նաւահանգստին մէջ ընկղմած։ Միւս կողմէ, ճաբոնական հիւանդանոց-նաւ մը, Քօպէ-Մարու, Գի, որ Բորթ Արթուրէն Սասէպօ հասաւ 71 ճաբոնցի վիրաւորներով, որոնցմէ 6ը ծանրապէս։

Ասիկա կը ցուցնէ թէ Բորթ Արթուրի առջեւ Միքատոյին նաւատորմին պարտութիւնը առաջին լուրերուն ենթադրածէն աւելի արիւնահեղ եղած է, և թէ ճաբոնցիք իրենց երրակի յարձակման միջոցին ծանր կորուստներ կրեցին, որոնց մասին ճաբոնցի հանրութեան տեղեկութիւն տալ արժան դատուած չէ։

ՊԵԹԵՐՍԲՈՒՐԿ, Մարտ 3.— Ծովակալ Ալէքսէյէվ Մարտ 2 թուակիր հետեւեալ հեռագիրը ուղղեց կայսեր.—

«Պատիւ ունիմ իմացնելու Ձեր Վեհափառութեան թէ թշնամին Բորթ Արթուրի առջեւ չերեւցաւ բնաւ ո՛չ 29 Փետր.ին, ո՛չ Մարտ 1ին և ո՛չ 2ին։ Մինչեւ վաթսուն մղոն տարածութեան վրայ ծովուն բացը թշնամի յածանաւ և կամ թորփիլանաւ տեսնուած չէ։

«ԾՈՎԱԿԱԼ ԱԼԷՔՍԷՎ»

Նոր հեռագիր Բորթ Արթուրէն.—Ծովակալ Սթարք կը հեռագրէ թէ հաւանական կը թուի որ ճաբոնցիք պիտի փորձեն Բորթ Արթուրը գրաւել ետեւի կողմէն և ամէն հաղորդակցութենէ կտրել զայն ներսի հետ, այլ թէ ամէն հարկ եղած միջոցները ձեռք առնուած են այս մասին թշնամիին յատակագծերը ի դերեւ հանելու համար։ Կը յայտարարէ թէ բերդաքաղաքը կրնայ երկար ժամանակ դիմանալ և չի վախնար որ ո և է յարձակումէ մը յաղթուի և անձնատուր ըլլայ թշնամիին։

ՆԻՒ ԵՈՐՔ, Մարտ 2.—Ուաշինկթընէ եկած իրազեկ լուրերու նայելով, ճաբոնցիք այս միջոցիս Լիաօթունկի թերակղզիին մէջ զօրք ցամաք հանեցին, Բորթ Արթուրը ցամաքէն պաշարելու համար։ Կը սպասուէր որ այսօր ճաբոնցիք բերդերը ռմբակոծէին, բայց յարձակում տեղի չունեցաւ, ճաբոնական գործողութեանց ծրագրին մէջ փոփոխութեան մը պատճառաւ։ Կը կարծուի թէ 15 օրէն հազիւ պիտի սկսի ցամաքէն Բորթ Արթուրի պաշարման փորձը։

ԼՈՆՏՈՆ, Մարտ 2.—Վլատիվոսթոքէ հեռագիր մը կ'ըսէ.—

Ճաբոնական նաւատորմիղը Կամով հրուանդանէն գալով տեսնուեցաւ նաւահանգստին բացը, և աներեւոյթ եղաւ հորիզոնին վրայ։ Պահեստի մարտանաւերէն կը բաղկանար, բայց նաւահանգիստը պաշարելու չափ զօրաւոր չէր։

Երեք ճաբոնական ջոկատներ, իւրաքանչիւրը ութը հարիւր հոգիէ բաղկացեալ, վերջերս Չիուն-Զանի ցամաքը ելան, Կէնսանէն 200 վերստ հեռի դէպ ի հիւսիս։ Կ'ենթադրուի թէ ճաբոնցիներուն նպատակն է Թումէնկօլ գետին հովիտը հասնիլ և պաշտպանել Խում-Զանի։

ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹԻՒՆՔ

ՊԵԹԵՐՍԲՈՒՐԿ, Մարտ 3.—Զօրավար Բֆլուգ կը հեռագրէ թէ Ռուս պահակներուն բերած լուրերուն նայելով, թշնամի չէ տեսնուած մինչեւ Բինկ-Եանկ կամ Կէնսան տանող ճամբուն վրայ։ Ճաբոնցիք Բինկ-Եանկը բռնած են 6000 հոգիով, որոնց 200ը ձիաւոր։ Թնդանօթաձիգներուն վրայ տեղեկութիւն չկայ։

Ճաբոնցիք Ֆուզանի ճամբով զօրք կը ղրկեն Զինամբօ, ուրկէց Բինկ-Եանկ կը յառաջանան։

Բինկ-Եանկի մէջ գտնուած 1,000-2,000 Քորէացի զօրք Սէուլ ղրկուեցան։

Փետր. 28ին ռուս պահակները Բինկ Եանկէ 12 վերստ միայն հեռու էին։ Ամէն օր թշնամի զօրքեր կը հասնին հոն։

կատարեալ անդորրութիւն կը տիրէ Բորթ Արթուրի մէջ և Մանչուրիոյ մէջ ընդհանրապէս։

Քորէական աղբիւրէ կը ծանուցուի թէ 2,500 ճաբոնցիք առանց թնդանօթի Սօնկ-Ջինի ցամաքը ելան, Բլաքսին ծովածոցին մէջ, Փետր. 19ի գիշերը, և անմիջապէս քալեցին դէպ ի Մաօչան, Հարաւային Մանչուրիոյ մէջ և Բորթ Արթուր։ Ճաբոնցի զօրքերը եկան երեք շոգենաւերով, որոնց կ'ուղեկցէին երեք մարտանաւ։

Վերջին տասը օրերուն սաստիկ կը ձիւնէ։ Բորթ Արթուրի մէջ ջերմաչափը զրոյէն 10 աստիճան վար է։ Վլատիվոսթոքի մէջ սաստիկ փոթորիկ կը տիրէ։

Բորթ Արթուրի հրամատար զօրավար Սթէօսէլ հետեւեալ հեռագիրը ուղղեց զօրավար Պօկտանովիչի, որ շնորհաւորած էր զայն Բորթ Արթուրի պահապան զօրաց ուղղեալ իր վերջին յորդորականին համար. — «Ձեր թանկագին շնորհաւորութիւնը կը յուզէ մեր սիրտերը, և պիտի ամրացնէ մեզ մեր հաստատ որոշման մէջ ցմահ կռուելու Հաւատքին, Կայսեր և Հայրենիքին համար։»

ԹՈՔԻՕ, Մարտ 3. — Ճաբոնի կառավարութեան կողմէ կոմս Աօքի Քորէա պիտի ղրկուի, այդ երկրին ներքին վարչութեան վերաբերեալ պաշտօնով մը։

Քորէական կառավարութիւնը ճաբոնցիներուն յանձնեց Սէուլի և Բինկ-Եանկի միջեւ բանող հեռաձայնը։

Ռուսք վար դնելով Անճուի Քորէացի կառավարիչը, կը պարտաւորեն Քորէացիները բրինձ, չոր խոտ և վառելիք տալ իրենց։

Ռուսք փութով ամրոցներ և ընդարձակ հողապատնէշներ կը կանգնեն Անթունկի մէջ, որպէս զի ճաբոնցիք չկրնան Եալու գետէն անցնիլ։

53 օտարազգի թղթակիցներու արտօնութիւն տրուեցաւ ճաբոնական զօրաց շարժումներուն հետեւելու։ 29 Անգլիացի են, 17ը Ամերիկացի, 5ը Ֆրանսացի, և 2ը Գերմանացի։ Իրենց ճամբայ ելնելու թուականը դեռ որոշուած չէ։

Սիպերիական երկաթուղիէն երկու քիլոմէթր տեղ քանդուեր է Նինկութայի մօտ, և հեռագրական հաղորդակցութիւնը խզուեր է այն կողմերուն և Վլատիվոսթոքի միջեւ։

Քորէայէն զինուորական կարեւոր լուր չկայ։

Կայսերական հրամանագիր մը ճաբոնի Երեսփ. Ժողովը ի նիստ կը հրաւիրէ Մարտ 18ին տասը օրուան համար։ 50 միլիոն ֆր.ի յաւելուած մը պիտի ըլլայ տուրքերուն վրայ։

ՆԱԿԱԶԱՔԻ, Մարտ 2.—Քօպէ-Մարու հիւանդարան-նաւը Սասէպօ բերաւ 65 ճաբոնցի հիւանդ, 7 վիրաւոր, որոնց 6ը նաւային ճարտարագէտ են։ Ասոնք ծանրապէս վիրաւորուեր են Բորթ Արթուրի մուտքը պաշարելու համար կատարուած փորձին ժամանակ։ Բորթ Արթուրի առջեւ ընկղմուած ճաբոնական երկու շոգենաւերը, որոնք քարով բեռցուած էին, ռուսական թորփիլահալածներու կողմէն պայթեցան թելերու միջոցաւ։

ԹԻԷՆՁԻՆ, Մարտ 2. — Ռուսք Մուքտէնի հարաւային կողմը քանի մը տեղեր կ'ամրացնեն։ Հայչէնկի մէջ հազարաւոր բնակիչներ կ'աշխատին գիշեր ցերեկ պատնէշներուն վրայ, և խոշոր խրամներ կը բանան։

— Ռուս զօրքեր արագ արագ Քորէայի հիւսիսային սահմանագլուխը կը փութացուին ճաբոնցիները դիմաւորելու։

Սիպերիական երկաթուղիով Եւրոպայէն եկող ուղեւոր մը կը պատմէ թէ Սիպերիացի Պուրիաթներ շատ տեղեր փորձեր են գիծը քանդել։ Պայքալ լիճին և Խարպինի միջեւ բազմաթիւ Ռուս գունդեր կան։ 500 Չէրքէզ կամաւորներ կան Ռուս զօրաց հետ Լիաօեանկի մէջ, ուր իբրեւ գիշերային պահապան կը գործեն թշնամի չինացիներու դէմ։

Բինկ-Եանկի պատերուն վրայէն ճաբոնցիք կրակ ըրին Խազախներու ջոկատի մը դէմ, որ Քորէական հողի վրայ զինուորական հետազօտութիւն կը կատարէր։ Խազախները թշնամիին դիրքը լաւ մը ճշդելէ վերջ Կօսօ քաշուեցան։

ԲՈՐԹ ԱՐԹՈՒՐԻ ԳԱՂԹԱԿԱՆՆԵՐԸ

ՄՈՍԿՈՒԱ, Մարտ 3.—Փետր. 9ի արշալոյսէն քանի մը ժամ առաջ էր որ ճաբոնցիք իրենց յանդուգն թորփիլական յարձակումը ըրին Բորթ Արթուրի դէմ։ Առաւօտեան ժամ 6ին Ծովակալ Ալէքսէյէվ խիստ հրամաններ ստացած էր Բորթ Արթուրի մէջ, և հեռաձայնով ալ Տալնի, թէ երկու բերդաքաղաքներուն մէջ գտնուած բոլոր կիները ու տղաքը անյապաղ Եւրոպական Ռուսիա ղրկուին, կամ, կարելի եղածին չափ, թշնամութեանց թատերաններէն հեռի փոխադրուին։ Նոյն օրը երկու կառախումբ ճամբայ ելաւ, մին առաւօտեան ժամ 11ին և միւսը կէս օրէ վերջ ժամ 4ին, այս վերջինը միայն խտեւէն հասաւ երբ տակաւին Անդրպայքալեան երկաթուղիին կայարանը հասած չէր։ Երկուքն ալ լեցուն էին տղաքներով և կիներով, մեծ մասը զինուորներու կիներ էին, իսկ մնացեալն ալ տեղւոյն զինուորական և նաւային սպաներուն կիները։ Երկու կառախումբերուն մէջ 2000 հոգիէ աւելի կար իրենց թոռներով և տղաքներով. բարեկեցիկ դասակարգը առաջին կարգի վակոններու մէջ, բայց աղքատ զինուորներուն կիներէն շատերը իրենց երախաներուն և զաւակներուն հետ հասարակ բեռնակառքերու մէջ որոնք կը գործածուին զօրք փոխադրելու համար։ Ամբողջ Մանչուրիոյ մէջ կացութիւնը համեմատաբար լաւ գնաց, ամէն ոք կը համակրէր գաղթականներուն։ Բայց Խինկան լեռներուն կայարանին մէջ գործը փոխուեցաւ, տեղական դժուարութիւնք աւելցան, դժուար կ'ըլլար ուտելիք հայթայթել այդ բազմութեան, գրեթէ չէր գտնուեր հոն ոչ ջուր, ոչ կաթ, և ամէն հասակէ 600 մանուկներ տաքնալու համար զիրար կը սեղմէին, և սովալլուկ վիճակէն կը տառապէին չարաչար։

Մանչուրիոյ սահմանագլուխ կայարանէն մինչեւ Պայքալ Լիճ, որ 750 մղոնի հեռաւորութիւն մըն է, կառախումբը հինգ օրէն եկաւ, ժամը 6 մղոն արագութեամբ։ Եւ գիշեր ցերեկ, ժամ առ ժամ զինուորական կառախումբեր շարունակ զօրք կը փոխադրէին Ծ. Արեւելք։ Ամէն մէկ կայարանի մէջ մէն մի ժամ կառախումբերը կը սպասէին, որպէս զի կիներուն ճամբայ տան։ Թէեւ կառավարական պաշտօնեայք կ'աշխատէին ամէն դիւրութիւն ընծայել, սակայն տեղական սաստիկ պայմանները անկարելի կ'ընէին ամէն հոգածութիւն. ցուրտ, սառ, ձիւն ամենուրեք։ Հինգ անվերջանալի օրեր խեղճ գաղթականները երբեք դուրս չէին ելներ կառախումբերէն, որոնց մէջ գամուած էին գրեթէ։ Իրքուցքէն անդին մինչեւ Մոսկուա կացութիւնը բաւական բարւոքեցաւ և ամէն կայարանի մէջ պատրաստ ուտելիք կար գաղթականներուն համար։

ՆԱՒԱՅԻՆ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ ՌՈՒՍԻՈՅ ՄԷՋ

Ծովակալ Մաքարով Բորթ Արթուրի մէջ նաւային տարօրինակ կացութեան մը առջեւ պիտի գտնէ ինքզինքը։ Բորթ Արթուրէն եկած լուրերը այնքան հակասական են որ ծովակալը իրական կացութիւնը պիտի իմանայ, երբ հոն հասնի։ Վերջին լուրերը, անգլիական աղբիւրէ, այնպէս կը հասկցնէին թէ Ասքոլտ յածանաւն ալ վնասուած է, բայց Պեթերսպուրկէ կը հերքուի այդ լուրը։ Ծովակալ Մաքարովի վրայ մեծ յոյս դրուած է Պեթերսպուրկի մէջ։ Այսօր վաղը ծովակալը իր մանրամասն տեղեկագիրը պիտի ղրկէ Զարին, Բորթ Արթուրի նաւային կացութեան վրայ։

Վլատիվոսթոքի նաւատորմը, որ կը բաղկանայ Պօեարին, Րօսիա և Բուրիք զրահապատ յածանաւերէն և թորփիլանաւերէն, տակաւին կը մնայ իր գրաւուած տեղը։ Այս ուժը կրնայ Բորթ Արթուրի նաւատորմին հզօր օգնական մը ըլլալ, եթէ սակայն յաջողի միանալ անոր։ Ահա այս միութիւնը արգիլելու համար է որ ճաբոնցիք միեւնո՛յն ժամանակ սկսած են յարձակիլ Վլատիվոսթոքի դէմ, Բորթ Արթուրի յարձակումներու ծրագիրը առանց թեթեւցնելու։

Այս պատճառաւ է որ Ռուսք ամէն ճիգ պիտի թափեն Բորթ Արթուրը թշնամիին անձնատուր չընելու համար. որովհետեւ այդ պարագային ռուս նաւատորմը ա՛ս պիտի չկրնայ ազատ շարժիլ և հետեւանքը անգոհացուցիչ պիտի ըլլայ։ (Բարիզեան թերթերէն.)

*** Կ'ըսուի թէ Ծովակալ Ալեքսեյեվ Ռուսիա պիտի դառնայ, երբ զօրավար Քուրոբաթքին Ծ. Արեւելք ժամանէ։ Երկու հրամատարները ժամանակէ մը ի վեր արդէն շատ համակարծիք չեն եղեր։

*** Ասքոլտի հրամատար նաւապետ Րայցէնշթայն, Վլատիվոսթոքի նաւախումբին հրամատարութիւնը ստանձնեց յաջորդելով ծովակալ Սթաքելպէրկի, որ առողջական պատճառներով հրաժարեցաւ։

*** Պեթերսպուրկէ կը հեռագրուի թէ, եթէ Բորթ Արթուրի պաշտպանութիւնը անկարելի ըլլայ, և ճաբոնցիներուն թողուլ հարկ ըլլայ, Ռուսք իրենք իրենցմէ պիտի ընկղմեն իրենց մնացեալ մարտանաւերը, որպէս զի թշնամիին ձեռքը չանցնին։ Այս լուրը Պեթերսպուրկի Սակարանին մէջ յուզում առաջ բերաւ։ Բորթ Արթուրի հրամատարը վերջին յորդորական մըն ալ ուղղելով զօրքերուն, կը պատուիրէ անոնց թափել իրենց արեան վերջին կաթիլը, ա՛յն պարագային եթէ թշնամին գայ տիրել քաղաքին։ Նոյն հեռագիրը կ'ըսէ թէ Չինացի լրտեսներ Բորթ Արթուրի ետեւի բլուրներուն վրայէն նշանացի հաղորդակցութեան մտեր են ճաբոնցիներուն հետ։

*** Պաշտօնապէս կը ծանուցուի թէ Վարեակի մէջ սպաննուած նաւաստիներուն թիւն է 39։

ՅՈՒՂԱՐԿԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

ԶՕՐԱՎԱՐ ՎԱՆՈՎՍՔԻԻ

Նախկին պատերազմական նախարար զօրավար Վանովսքիի յուղարկաւորութիւնը մեծ շքով տեղի ունեցաւ Պեթերսպուրկի մէջ։ Ընդհանուր ցաւ կար մայրաքաղաքին մէջ։ Հանգուցելոյն զաւակը Ռուս Մեծ Սպայակոյտին գնդապետներէն է։

Զօրավար Վանովսքի, որ Ալեքսանդր Գ.ի ժամանակ պատերազմական նախարար էր, կայսրէն հետեւեալ հրամանը ընդունեց. —

«Կը յանձնարարեմ ձեզ որ բանակը կռուող ոյժ մը ընէք, բայց ա՛յնպէս մը ընէք որ ծախքերը չաւելնան։»

*** Զարը որոշեց որ զօրավար Քուրոբաթքինի տարեթոշակը 180,000 րուպլի ըլլայ, այսինքն 400,000 ֆր.։ Զօրավար Քուրոբաթքին ներկայ կացութեան բուն մարդը նկատուած է ամբողջ Ռուսիոյ մէջ։ Մեծ յոյս դրուած է իրեն վրայ։

*** Թիէնձինի մէջ Անգլիացի մը, որ Ռուսներուն դէմ շատ խիստ յօդուած մը հրատարակած էր, աքսորուեցաւ չինական իշխանութեանց կողմէ։

*** Միացեալ Նահանգաց վաճառականները և գործարանատէրները կը բողոքեն ամերիկեան թերթերուն հակառուս ընթացքին դէմ, առարկելով թէ այդ ընթացքը ծանր վնասներ կրնայ առաջ բերել Ամերիկայի առեւտրական շահերուն։

ԽԱՐՊԻՆ, Մարտ 3. — Ժամը 1.25 իրիկուան.—Զրոյց կը շրջի թէ Միքատօն, Բորթ Արթուրի դիմադրութիւնը տեսնելով, հրամայեր է որ ճաբոնցիք անպատճառ քաղաքը առնեն։ Ուստի նոր և ահեղ ճակատամարտի մը կը սպասուի վայրկեանէ վայրկեան։

Ճաբոնցի հեծելազօրաց ջոկատ մը Մաօ-Շան մտած է։ 60,000 ճաբոնցիք Կէնսանի մէջ կը սպասեն Մանչուրիոյ վրայ քալելու համար։

Օդը խիստ ձիւնաբեր և ցուրտ է Քորէայի մէջ, հոս ընդհակառակը բաւական գեղեցիկ է։

Բորթ Արթուրի առջեւ ծովը յաճախ դէչ է։ «ԲԻԼԻ ԺԻՖԱՌ»

*** Լէմպէրկի թերթ մը կը գրէ թէ Քիէվի կառավարիչը նամակ գրելով հրեայ հասարակութեան պետին, կը յորդորէ որ Հրեաները աղօթեն ռուսական զինուց յաջողութեան համար։

*** Իշխան Մէշչէրսքի գրելով Կրաժտանին մէջ, կ'ըսէ թէ ի վիճակի է յայտարարելու որ Լոնտոնի ռուս դեսպան Կոմս Պէնքէնտորֆի Պեթերսպուրկ գալը պաշտօնական հանգամանք ունէր։ Դեսպանը Պեթերսպուրկ եկաւ Անգլիոյ թագաւորին ողջոյնները հաղորդելու Զարին, և բացարձակապէս հերքել ռուս մամուլին մէջ երեւցած զրոյցները թէ բրիտանական կառավարութիւնը իր չէզոքութեան հակառակ կը գործէ։ Պեթերսպուրկի մէջ եւս հաւաստիք տրուեր է թէ ռուս կառավարութիւնը հաւատք չընծայեր այդպիսի զրոյցներու։

*** Պառոն Սուէմացու, Իթօ մարքիզին՝ այսինքն ճաբոնցի ամենամեծ պետական մարդուն փեսան, Նիւ-Եորքի ճամբով Անգլիա կ'երթայ։ Նիւ-Եորքի մէջ յայտարարեց թէ առողջական պատճառներով կ'ընէ այս ուղեւորութիւնը։ Բայց երբ դիտել տրուեցաւ թէ շատ քաջառողջ է, Պառոնը ժպտելով յայտարարեց թէ իրաւ է որ այս միջոցիս իր ուղեւորութեան քաղաքական գոյն կը տրուի։ Խօսում ըրաւ Անգլիոյ և Միացեալ Նահանգաց բարոյական աջակցութեան։ Ճաբոն ասկէց աւելի բան չի պահանջեր, և մինչեւ վերջը պիտի կռուի իր նպատակին հասնելու համար։ Ցաւ յայտնեց Ֆրանսայի բռնած ընթացքին վրայ, յայտարարելով թէ Ճաբոն ի վիճակի է նոյն իսկ չափուելու ֆրանսական նաւատորմին հետ։ Պառոն Սուէմացու կ'ըսէ թէ Բորթ Արթուր վերջ ի վերջոյ ճաբոնցիներուն ձեռքը պիտի իյնայ։ Կասկած յայտնեց թէ պատերազմը մէկ կամ երկու տարի պիտի տեւէ։

Ամէն պարագայի մէջ կը կարծուի թէ ճաբոնցի պետական մարդուն փեսան դիւանագիտական պաշտօնով մը մը Անգլիա կ'երթայ։

*** Ֆիումէի աւստրիական գործարանը տասը նոր խոշոր թորփիլներ աւարտելով Քրոնշթատ ղրկեց սնտուկներով, Ծ. Արեւելքի համար։

*** Ռուսիոյ ներքին գործոց նախարար Բլէվէ գերման խմբագրի մը յայտարարեց թէ ամբողջ Եւրոպայի համակրութիւնը Ռուսիոյ կողմն է, որովհետեւ նախայարձակը Ճաբոն եղաւ։ Նախարարը Ռուսիոյ մէջ եղած հայրենասիրական ցոյցերուն վրայ խօսելով ապացոյց մը համարեց զանոնք ներքին միութեան բոլոր ռուս ժողովուրդներուն մէջ։ Շնորհակալութիւն յայտնեց Գերմանիոյ բռնած բարեկամական կեցուածքին համար։ Ֆրանսայի, Աւստրիոյ և Մաճառստանի մէջ ալ զգացումները Ռուսիոյ համակիր են, ըսաւ։

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ՃԱՊՈՆ

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ՎԼԱՏԻՎՕՍԹՕՔ ԿԸ ՌՄԲԱԿՈԾՈՒԻ

ՊԵԹԵՐՍԲՈՒՐԿ, Մարտ 6.—Վլատիվոսդոքէ կը հեռագրուի թէ այսօր կէս օրէն առաջ, ճաբոնական 5 մարտանաւ յարձակում ըրին Վլատիվոսդոքի վրայ, և 55 վայրկեան ռմբակոծեցին։

—Ռուս հեռագրական գործակալութիւնը այսօր Վլատիվոսդոքէ հետեւեալ հեռագիրը ստացաւ, որ աւելի ընդարձակ մանրամասնութիւններ կուտայ։ Այսօր, կէս օրէն 1 ժամ և 25 վայրկեան առաջ, ճաբոնական 5 զրահաւոր և 2 յածանաւ մօտեցան Ասքոլտ կղզիին, Ուսուրիի ծոցին մօտ և Բազբօզլ ու Սօպօլ ծովախորշերուն դիմացը, ուր պատերազմական դիրք առին և իրենց ամէնէն աւելի հեռու գացող խոշոր թնդանօթներով բուռն կրակ մը ըրին։ Ծովեզերքէն 8 վերստ հեռու կեցած էին։ Ռմբաձգութիւնը ուղղուած էր ծովեզերեայ բերդերուն, մարտկոցներուն և քաղաքին դէմ, բայց ո և է վնաս չպատճառեցին։ Արձակուած 200 պայթուցիկ ռումբերէն մեծ մասը, թէպէտ լիտիդ վառօդով լեցուած էին, չպայթեցան։ Մեր մարտկոցները, որոնց վրայ կը գտնուէին հրամանատար Զօր. Վօրօնէց, կիսաբաժանի Զօր. Արթամոնով են., չպատասխանեցին, թշնամիին մօտենալուն սպասելով։ Ռմբակոծութիւնը դադրեցաւ ժամը 2.20ին, 55 վայրկեան տեւելէ ետքը։ Թշնամին յետոյ ետ քաշուեցաւ Ասքոլտ կղզիին ուղղութեամբ, ուր երեցան նաեւ ճաբոնական երկու թորփիլանաւ. երկու թորփիլանաւ ալ կեցած էին Մէտէլ հրուանդանին մօտ։ Թշնամի մարտանաւերը սառոյցով ծածկուած էին։ Յարձակումը, առանց մեզի ամենափոքր վնաս մը հասցնելու, 200,000 րուպլիէն աւելի նստաւ ճաբոնցիներուն։

Վլատիվոսդոքի ժողովուրդը, որ առտուընէ իսկ տեղեակ էր թշնամիին կողմէ ռմբակոծութեան մը հաւանականութեան, հորիզոնին վրայ ճաբոնական նաւաբաժնին երեւումը իմաց տըւող պահակներուն միջոցով, իր բովանդակ հանդարտութիւնը պահեց։

ԹՕՔԻՕ.—Ռուդէր կը ծանուցանէ թէ ռուսական նաւաբաժինը անցած ամսոյ 29ին Վլատիվոսդոքէ մեկներ է ճաբոնական մարտանաւ մը գերի բռնելու համար։ Հեռագիրը կ'ըսէ թէ Ռուսերը ա՛լ աւելի դէպի հիւսիս քաշուած են։

ՓԱՐԻԶ.—Մ. Արեւելքի պատերազմական գործողութեանց վրայ ո և է տեղեկութիւն չկայ։ Կ'երեւի թէ փոթորկալի օդը կը ջլատէ բոլոր զինուորական գործողութիւնները։

ՊԵԹԵՐՍԲՈՒՐԿ.— Մանչուրիա երթալիք զինուորներուն առաքումը փութով կը շարունակուի։ Երկաթուղին կանոնաւորապէս կը բանի անխափան։

ԼՈՆՏՈՆ.—Ճաբոնի Երեսփ. Ժողովին առաջին նստին մէջ, Կառավարութիւնը պիտի առաջարկէ 2% աւելցնել կալուածական տուրքը, և ուրիշ ծրագիր մը պիտի ներկայացնէ, եկամուտի տուրքը կրկնապատկող։

ԹՈՒԼՕՆ.—«Շալօն» շոգենաւը այս առտու Ծայր. Արեւելք ուղեւորեցաւ ստուարաթիւ զօրքով, որոնք Ծայր. Արեւելքի ֆրանսական զօրաց թիւը աւելցնելու սահմանուած են։ Մարտ 20ին ուրիշ զօրախումբեր ալ պիտի մեկնին։

ՓԱՐԻԶ.—Վճռաբեկ Ատեանը վաղը, Գշ., պիտի սկսի Տրէյֆիւսի դատին վերաքննութիւնը։

ՊԵՐԼԻՆ.—Վիլհէլմ Կայսր Մարէշալ Վալտէրզէէ այրիին հեռագիր մը ուղղեց, որով իր ցաւակցութիւնները կը յայտնէ շատ սիրալիր խօսքերով։

ՊՈՒՔՐԷՇ.— Լէօնէսքօս Ռումէն զեկոյց մը կը հրատարակէ, որ վերստին կը հերքէ ռումէն բանակին զէնքի կոչուելուն զրոյցները։ Արդի զինուորական գործողութիւնները կը վերաբերին մի միայն տարեկան նոր զինուորագրման։

ԳԱՀԱՌՈՒ ՄԵՐ ԲԱՐԵԿԱՄՆԵՐՈՒՆ

Յանձնարարութիւն չենք ընդունիր. մեր թերթին գործառնութիւնները ա՛յնչափ բազմակողմանի են որ, անոնցմէ դուրս ո և է զբաղում անկարելի է մեզ համար. հետեւաբար երբե՛ք ամենապզտիկ յանձնարարութիւն մը իսկ չենք կրնար ընդունիլ և գործադրել։

Կարդալ Դ. Երես «Իւնիօն» Ապահովագրական Ընկերութեան ազդը

ԱՇԽԱՐՀԱԲԱՐ ՇԻՐԱԿԱՆ

Հրապարակ ելաւ Հայ. Ս. Եկեղեցւոյ Շարականներու աշխարհաբար թարգմանութիւնը, որուն այնչափ կարօտով կը սպասէր հանրութիւնը, անոր առաջին մասին այնչափ յաջող թարգմանութիւնը կարդալէ ետք։

Թարգմանիչը թէ՛ գրաբարի և թէ աշխարհաբարի մէջ ունեցած ձեռնհասութեամբը հանրածանօթ ուսուցիչ և թերթիս աւագ խմբագիր Երուանդ էֆ. Տէր Անդրէասեանն է, որուն կարողութեանը մասին գովեստ հիւսել աւելորդ է։

Հմուտ թարգմանիչը որ լեզուներու չափ ալ քաջատեղեակ է Նաեւ կրօնական խնդիրներու և ուղղութեան ու ծունր հասած է Ս. Գիրքին և սրբազան մատեաններուն, անվիճելի ձեռնհասութեամբ մը Գրաբարէ Աշխարհաբարի վերածած է Շարականներու գոհար շարքը, գրաբարին հետ դէմ դէմի դնելով աշխարհաբար թարգմանութիւնը.—Բուն Բարեկենդանի կանոնը, Աղուհացի ամբողջ կանոնները, Աւագ Շաբաթու Շարականները ամբողջութեամբ, Արեւագալի երգերը, Նայեաց Սիրովը, Ի Բէն հայցեմքը, Հոգեգալստեան կանոնը, եայլն, եայլն։

Գիրքը որ 163 էջերէ կը բաղկանայ մաքուր տպագրութեամբ հրապարակ ելած է և 5 ղրուշի անհաւատալի աժանութեամբ կը ծախուի Պապը Ալի Ճատտէսի, 38 թիւ Վաթեան գրատունը և ամբողջ հայ գրավաճառներու և ցրւիչներու քով։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ

Ս. ՊԱՏՐԻԱՐՔ Հայրը, Փուրպան Պայրամի տօնին առթիւ շնորհաւորական քարթ ղրկած էր Էտիրնէի կուսակալի փոխանորդ Արիֆ փաշայի, որ այս անգամ շնորհակալութիւն յայտնած է Ն. Սրբազնութեան։

ՔԱՐՈԶՉՆԵՐՈՒ մրցումին արժանի դատուած քարոզները, Ս. Պատրիարք Հօր հրամանաւ կ'ընդօրինակուին երեք օրինակ, որպէս զի կրթական նախարարութեան մատուցուելով պէտք եղած հրամանը ստացուի և տպագրութեան ձեռնարկուի։

ԳՈՒՄ-ԳԱՓՈՒԻ ղուրսի Թաղ. Խորհուրդը գրով մը դիմած էր Ս. Պատրիարք Հօր որպէս զի արտօնէ եկեղեցին սեփական մէկ գետնին վաճառումը քանի որ անկէ գոյանալիք դրամով աւելի հասութաբեր կալուած մը պիտի գտնուի։ Ն. Սրբազնութիւնը այդ խնդիրը յանձնած էր Տնտես. Խորհուրդին պէտք եղածը ի գործ դնելու համար։ Սակայն Տնտես. Խորհուրդը պէտք տեսնելով տեղական քննութեան մը, որոշեց այդ մասին յայտագրել Ս. Պատրիարք Հօր։

ՆԱՐԼԸ-ԳԱՓՈՒԻ Թաղ. Խորհուրդը գրով մը դիմած է Ս. Պատրիարք Հօր, Սամաթիոյ Թաղ. Խորհուրդին յուղարկաւորութիւններու, հարսնիքներու և այլն առթիւ ըրած ոտնձգութիւններուն համար բողոքելով, որոնք հակառակ են Պատրիարքական վերջին շրջաբերականին։

ԿԷՏԻԿ-ՓԱՇԱՅԻ կրթական մասնախումբը պատրաստութիւններ կը տեսնէր առաջիկայ Զատկին հագուստ լինել դպրոցին աղքատ ուսանողներուն։ Սակայն ծանօթ վաճառական Կրօնեան էֆ. Փափազեան և Մարտիկ էֆ. Եգսերճեան փափաք յայտնած են իրենց անձնական ծախքով 30 աղքատ ուսանողներու հագուստ լինել։ Թաղէն ուրիշ մէկ քանի ազգայիններ ալ յանձն առած են աղքատ ուրիշ 10 աշակերտներու հագուստին ծախքը հոգալ։ Կրթական մասնախումբը որ բարեսիրտներու այս ազնիւ ձեռնտուութեան հետեւանքով, ծախքէ մը կ'ազատի, որոշած է առոր փոխարէն Զատկի հաց, միս և հաւկիթ բաժնել թաղի աղքատներուն։

ԳԱՆՏԻԼԼԻԻ Թաղ. Խորհուրդը կազմալուծուելով Նորոգ անօրինութիւն խնդրուած է ներկայ տօնական օրերու մէջ եկեղեցիին գործերը երեսի վրայ չձգելու համար։

ԷՍԿԻՇԷՀԻՐԷՆ կը գրեն մեզ.—Քաղաքիս մէջ վերջերս պատահած աղետալի հրդեհին և մասամբ ալ ժողովուրդին կրթական գործին նկատմամբ ցոյց տուած պաղ վերաբերումին պատճառաւ ազգային վարժարանին պիւտճէն անտեսական տագնապի ենթարկուած ըլլալով, Թաղ. Խորհրդոյ անդամները իրենց համակրելի ատենապետին հետ թէեւ աշխատեցան մինչեւ ցարդ չի խանգարել վարժարանիս ներկայ կանոնաւոր և խիստ գոհացուցիչ վիճակը սոսկ իրենց խոհեմ ու անխոնջ ջանքերուն, նոյն իսկ իրենց կողմէ կատարուած անձնական փոխատուութիւններուն շնորհիւ, սակայն յիշեալ Խորհուրդը ցաւ ի սիրտ կը ստիպուի այսօր վարժարանը փակելու վերջնական որոշումը տալ ու յառաջ

կայ երկուշաբթիէն սկսեալ գործադրել նոյն որոշումը, քանի որ Ներկայի մէջ վարժարանի բացը մօտաւորապէս հարիւր քսան ոսկիի հասած է։ Ցաւալի է ըսել որ Էսկիշէհիրի պէս կարեւոր գիրքի տէր քաղաքի մը մէջ առաջին անգամ է որ կը պատահի այդ. վարժարանի մը փակումը ինչ որ մեծ ցաւ կը պատճառէ բնականաբար բոլոր կրթասէր հասարակութեան։

40 ՅՕԴՈՒԱԾՆՈՑ ԿԱՆՈՆԱԳԻՐ ՄԸ

Տեղական թերթի մը վերջին խօթնեկի թիւերէն միոյն մէջ կարդացուեցաւ թէ՝ Սկիւտարի Աղքատախնամի Տնօրէն Խորհրդոյ գիւանական գործառնութեանց համար ներքին կանոնագրի մը պատրաստութեան աշխատութիւնը յանձնուած ըլլալով նոյն Խորհրդոյ Նախորդ շրջանի ատենապետ Ինճաճեան էֆէնտիի, յիշեալը քառասուն ! յօդուածներէ բաղկացեալ կանոնագիր մը պատրաստեր է և պիտի ներկայացնէ եղեր զայն Տնօրէն Խորհրդոյ նախաքննութեանը և ապա Թաղ. Խորհրդոյ վաւերացմանը ևն.։

Շիտակը ըսելով՝ տարօրինակ թուեցաւ մեզ՝ տեսնելով ներքին կանոնագրի մը համար 40 յօդուածներու ստուար թիւոյն յիշատակութիւնը՝ մանաւանդ պարզ հիւանդախնամ մարմնոյ մը համար, որու ընդհանուր կանոնագիրն ալ այդքան յօդուածներու հօծ խումբը չը պարունակեր, ինչպէս արդէն չեն պարունակեր նոյն իսկ կազմական և տիպար կանոնագրերն ալ։ Այսօր մեծ վարչութեանց ներքին ուղղութեան վերաբերեալ կանոնագիրն իսկ թուով աւելի չատ նուազ յօդուածներով կազմուած են, և իբր օրինակ մէջ բերենք Ազգ. Կեդր. Վարչութեան Քաղաք. Ժողովոյ ներքին կանոնագիրը, որ կը բաղկանայ ընդամէնն 16 յօդուածներէ։ Տարակոյս չկայ թէ՝ յօդուածները որքան ստուարանան, այնքան և առաւել կը դժուարանայ պաշտօնի կիրառութիւնը, և ամէնէն առաջ՝ միամեայ շրջանով պաշտօնի կոչուող Տնօրէն Խորհրդոյ անդամ մը՝ մանաւանդ աղքատախնամի պէս մարմնոյ մը համար, գէթ իր շրջանի առաջին վեցամսեայն պիտի սպառէ՝ հազիւ կարենալ ուսումնասիրելու և ըմբռնելու համար 40 խոշոր յօդուածներու տրամադրութիւններն և անոր հետեւողութեամբ ընթանալու իր պաշտօնին մէջ, և անկէ ետք պիտի տեսնէ թէ շրջանը բոլորելու քան չէ մնացեր, և ահա պիտի յաջորդէ նոր ընտրութիւնը, և նորեկին համար ալ նոյնը պիտի ըլլայ և յաջորդաբար այսպէս։

Ցետ քննութեան ստուգեցինք որ Սկիւտարի Աղքատախնամի ժամանակի Տնօրէն Խորհուրդներէն մին արդէն ունի եղեր իր ներքին կանոնագիրը և մեր լսածին նայելով Ինճաճեան էֆ. անոր հետեւողութեամբ պատրաստեր է այդ ծրագիրը, և կ'երեւայ թէ նախորդին մէջ տարբերութիւն մը պրած ըլլալու մարմաջէն մղուելով գործը ընդարձակ բաներ է։

Բննասէր
ԳԵՂԱՄ

Սկիւտար

ԳՈՒՄ-ԳԱՓՈՒԻ ԱՂՔԱՏԱԽՆԱՄԸ

Ցուցակ Նուիրատուներու Կաղանդի առթիւ

Սիմոն Գազանճեան, Լեւոն Գապղիճալ, Պօղոս Փամպուքճեան, Վարդան Սերոբեան՝ 15ական։ Նաւիրդ Աճէմեան, Պետրոս Մուրատեան, Մագսուտ Խանճեան, Գրիգոր Գույումճեան, Զաքար Գալփաքճեան, Տիգրան Զաքրեան, Ղազարոս Ծիրմէճեան, Տիգրան Սուրեան Կարապետ Ղուրուչեան, Գալուստ Իւ- Թիւճեան, Տօքթ. Ալլահվէրտի, Տօքթ. Ճէվահիրճեան, Մագսուտ Գաբրիէլեան, Յովհաննէս Դերձակեան, Սեդրոս Պիւքիւճեան, Նազարէթ Սահակեան, Տօքթէօր Գափամաճեան, Յարութիւն Տ. Նփրեմեան, Յովհաննէս Էամէրեան, Կարապետ Տէմիրճեան, Տիկին Բիստոս, Միհրան Գարագաշեան, Յակոբ Մօրուքեան, Ղազարոս Խորոզեան, Սարգիս Պէօճէքեան, Խաչիկ Յակոբեան, Մանուկ Պօյաճեան 10ական ղրուշ։

(Շարունակելի)

ՊԱԼԱՏԻ ԱՂՔԱՏԱԽՆԱՄԸ

Մեծ. Հայկասէր էֆ. Աբիկեան իր քրոջ ամուսնութեան առթիւ 1 օսմ. ոսկի։ Տիկին Տիրուհի Անդրէասեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի, Ֆրանկլիւ էֆ. Տէվլէթեան 10 ղրշ.։

* * *

Նոր Տարւոյ եւ Ս. Ծննդեան տօնին եղած նուիրատուութիւնները

Գեր. Տ. Հմայեակ Ս. Եպս. Դիմաքսեան 20, Գեր. Տ. Գէորգ Ս. Եպս. Երէցեան 20, Արժ. Տ. Կարապետ Հայր Սանասալճեան 20, Տ. Միքայէլ Հայր Վարժապետեան 5, Տ. Վահան Հայր Գրիգորեան 10, Տ. Աբէլ Քհն. Երէցեան 10, Տ. Խորէն Հայր (Բերա) 10, Տ. Գրիգոր Հայր Գրիգորեան 5։

Տիկին Արաքս Թավշանճեան (Նիւ-Եորք) 1620, Յովհաննէս էֆ. Յակոբեան 216, Տիկին Նունեա Թուլումպաճեան 216, Օր. Մագդաղինէ Գարաեան 162, Գրիգոր խան Շամտանճեան 108, Յարութիւն էֆ. Ս. Կիւլպէնկեան (Նիւ-Եորք) 108 ղրշ.։

(Շարունակելի)

ՄԵՐ ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐԸ

ՄԵԾ. ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԷՖ. ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ, (Ռոտոսթօ). — Շնորհակալ ենք ձեր անկեղծ զգացումներէն, սիրայօժար պիտի համակերպէինք ձեր առաջարկին, եթէ ԿՏՐՈՒԿ ՈՐՈՇՈՒՄ մը տուած չըլլայինք. հաճեցէք դուք մեզի համակերպիլ, որով նպաստած կ'ըլլաք նաեւ մեր հաշիւներու կանոնաւորութեան. դրամը ուղղակի մեզի ղրկեցէք։

ՄԵԾ. ԳՈՐԾԱԿԱԼ ԷՖ. (Մաղնիսա). —Ստացանք ձեր ղրկած երեք վեցամսեայները և թերթերը սկսանք ղրկել ընդհատուած թիւերէն. իսկ Գ. էֆ. Փ.ի այն ատեն կը ղրկենք երբ բաժանորդագինը ստանանք։

ՄԵԾ. ՆՇԱՆ ԵՒ ՅՈՎԱԿԻՄ ԷՖ. ԱՆԴՐԷԱՍԵԱՆ, (Օրտու). — Ստացանք ձեր ղրկած 100 ղրուշը մանտաբօօթով։

ՄԵԾ. ԳԷՈՐԳ ԷՖ. ՋԱՔՄԱՔՃԵԱՆ (Ատանա) ստացանք ձեր ղրկած երկու Օսմ. ոսկին, հաշիւներուն համար ձեր նամակին կ'սպասենք։

ՄԵԾ. ԿԱՐԱՊԵՏ ԷՖ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ, (Կէօնէն).— Ստացանք ձեր ղրկած 108 ղրուշը, թերթերը սկսանք ղրկել ընդհատուած թիւերէն։

ՄԵԾ. ՍԻՐԱԿԱՆ ԷՖ. ՊՕՅԱՃԵԱՆ, (Պիլէճիկ).— Ստացանք 60 ղրուշ մանտաբօօթով։

ՄԵԾ. ԿԻՐԱԿՈՍ ԷՖ. ՊՕՂՈՍԵԱՆ, (Էսկիշէհիր). — Ստացանք մանտաբօօթով ձեր ղրկած կէս օսմ. ոսկին։

ՄԵԾ. ԳՈՐԾԱԿԱԼ ԷՖ. (Պրուսա).— Ստացանք Իփիքճեան եղբայրներէն 66½ ղրուշ։ Թէրազզըն այս չաբթու պիտի ստանաք։

ՄԵԾ. ՊՕՂՈՍ ԷՖ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ, (Պալէքէսիր). — Ստացանք ձեր հաշւոյն Կարապետ էֆ. Տէօվլէթեանէ 108 ղշ.։

ՄԵԾ. ՄԻՀՐԱՆ ԷՖ. ԱԹՄԱՃԵԱՆ (Պաֆրա).— Ստացանք ձեր հաշւոյն մէկ օսմ. ոսկի Ինէճի խան Նազարէթ էֆ.է։

ՏՕՔԹ. ՆԱԼԲԱՆԴ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՄԷՋ

Ամերիկեան թերթերուն մէջ գոհունակութեամբ կը կարդանք հետեւեալը.—

«Օր. Էվա Մ. Կօինկի պաշտօն տրուեցաւ թարգմանել բոլոր այն յօդուածները, զորս Պոլսոյ բժիշկներէն Տօքթ. Վալանթէն Նալբաա կը հրատարակէ տեղւոյն օրաթերթերէն միոյն Մանզումէի Էֆքեարի և Պրիւսէլի Լը Մէտրսէն բժշկական հանդէսին մէջ։ Օր. Կօինկ յանձն առաւ զանոնք թարգմանել Ամերիկեան թերթերուն համար։

ԲԱՐԻԶԻ ՊՈՐՍԱՆ

BOURSE DE PARIS

7 Մարտ 1904

Ֆրանս. 3% Français)	95	50
Ռէժի (Tab. Turcs)	349	—
Օսմ. Միացեալ (R. Nv. Unif.)	78	30
Երկաթուղի (Lots Turcs)	112	—
Պանք Օթթ. (Banque Ott.)	543	—
Թրանսվալ (Transvaal)	84	—

ԹԵՎՃԻՀԱԹ

Խիւտավէնտիկեար վիլայէթի տախիլինտէ Սէօյիւտ գազասը գայմագամլըղը՝ Հայֆա գայմագամը սաատ. Նիզամէտտին պէյէ,

Պէյրութ վիլայէթի տախիլինտէ Հայֆա գայմագամլըղը՝ Պալլպէք գայմագամը Իզզ. Քեամիլ պէյէ,

Սուրիա վիլայէթի տախիլինտէ Պալպէք գազասը գայմագամլըղը՝ Գալիմնոս գայմագամը րիֆ. Մուսթաֆա պէյէ,

Ճէզաիրը Պահրը Սէֆիտ վիլայէթի տախիլինտէ Գալիմնոս գազասը գայմագամլըղը Սէօյիւտ գայմագամը Իզզ. Սաատ պէյէ թէֆվիզ պույրուլմուշ տըր։

ՆԵՐՔԻՆ

ՄԱՒԶԵՐԵԱՆ ՀՐԱՑԱՆ.— Արքունի Թնդանօթարանին մասնագիտական ճիւղէն սպայ մը և ենթասպայ մը այսօր Գերմանիա կ'երթան, քննելու համար կառավարութեան հաշւոյն յանձնարարուած Մաւզերեան հրացանները։

ԱՆԾՈՒԽ ՎԱՌՕԴ.— Կայս. կառավարութիւնը որոշեց գերմանական Էրհարթ գործարանէն ճարտարագէտ մը բերել տալ, անծուխ վառօդի գործարանին համար։

ՊԱՏՈՒԱՍՏԻ ԿԱՆՈՆԱԳԻՐԸ.—Պատուաստը պարտաւորիչ ընելու համար, Պետական Խորհուրդին պատրաստած նոր կանոնագիրը վաւերացուց Կայս. Իրատէ մը։

ՍԱԿԱՐԱՆԻ ԳՈՐԾԱՌՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ. — Սակարանին մէջ գիներու անկում առաջ բերելու մտօք կարգ մը սուտ զրոյցներու տարածման առաջքը առնելու և գործառնութիւնները կանոնաւորելու համար, Կայս. կառավարութիւնը միջոցներ ձեռք առաւ, որոնց է'ն կարեւորներն են.—

Օտար ընկերութեանց արժեթուղթերը, որոնց վարկը ճանչցուած չէ, չպիտի ընդունուին Սակարանին մէջ, առանց պաշտօնական արտօնութեան և առանց դրամատան մը երաշխաւորութեան։ Այս արգիլքին հակառակ գործող Սակարանի վարչութեան անդամները պիտի պատժուին։

Սակարանի բոլոր միջնորդներէն ու մուպաաճիներէն երաշխաւորագին մը պիտի պահանջուի, իրենց գործերուն սահմանին համաձայն։

Ասոնցմէ և Սակարանին մէջ խաղացողներէն տարեկան տուրք մը պիտի գանձուի։

Պոլսոյ և գաւառներու բոլոր դրամատուններուն և ուրիշ հաստատութեանց տարեկան հաշիւներուն քննութեան պիտի մասնակցին նաև Սակարանին մէկ երկու ներկայացուցիչները։

ՕՍՄ. ՆԱՒԱՏՈՐՄԸ.— Զօր. Հիքմէթ փաշա, Անգլիա և Ամերիկա պիտի երթայ, նոյն տեղերու նաւարաններուն մէջ շինուող օսմ. մարտանաւերուն աշխատութեանց հսկելու համար։

ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ.— Ֆէրտինանտ իշխան թեթեւ ցրտառութենէ մը կը տառապի։ Իշխանը Սիթնաքօվօ կը գտնուի։ Դեռ ո և է պատրաստութիւն չտեսնուիր իշխանը Սոֆիա փոխադրելու համար։

—Իշխանը 3000 ֆր. նուիրեց պուլկար կիներու ընկերակցութեան, որ հանգանակութիւն մը բացած է ռուս վիրաւորեալներուն համար։

—Պուլկարիոյ և օտար տէրութեանց միջեւ կնքուած առեւտրական դաշնագիրներուն պայմանաժամերը աւարտած ըլլալով, նոր դաշնագիրներ պիտի կնքուին 2 տարուան համար։

ԵԳԻՊՏՈՍԻ Խտիվը Փետր. 14ին այցելեց Եգիպտոսի Կայս. Քօմիսէր Կազի Մուխթար փաշայի։

ՌՈՒՄԷԼԻԻ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ.— Ռումէլիի նահանգներուն համար ընտրուած նայիպները հրաման ստացան անմիջապէս մեկնիլ։

—Թուրք թերթերը կը գրեն թէ, օսմ. զօրքերը Բազլըքի Կուպլէքօվօ գիւղին մէջ երեւան հանած են պուլկար աւազակներէն պահուած զէնքեր։

—Կայս. Իրատէ մը հրամայեց պէտք եղած գումարը հոգալ, Մանասթըրի, Գոսովայի և Սելանիկի մէջ մէյմէկ տիպար-ագարակ հաստատելու համար։ Այդ առթիւ հրամաններ տրուեցան նոյն նահանգներուն։

ԿԱԼՈՒԱԾՆԵՐԸ.—Կայս. Իրատէի մը համաձայն, յանձնաժողով մը կազմուած էր կալուածներու գնման գործը կանոնաւորելու համար։ Տէֆթէրհանէի վարչութիւնը հրաման ստացաւ գործադրութեան դնել, կալուածագիրները ճշդելու և փոփոխելու մասին նոյն յանձնաժողովին պատրաստած հրահանգը։

ՊՈԼՍՈՑ Պարսից դեսպան իշխան Միրզա Րիզա խան, իր «Խաղաղութեան Տաղ»էն և ուրիշ գործերէն մէյմէկ օրինակ ղրկեր է Իզմիրցի ծանօթ փաստաբան-գրող Գէորգ էֆ. Պալլըի, որուն հետ Ն. Վսեմութիւնը շատ սիրալիր տեսակցութիւն մը ունեցած է, կը գրէ Իզմիրի մեր թղթակիցը, հոն այցելած պահուն։

ՀԻՃԱԶԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆ.— Մենաշնորհը Հիճազի երկաթուղիին յատկացուած հանքերուն չահագործումը անմիջապէս սկսելու համար, հրաման տրուեցաւ քանի մը կուսակալութեանց, ուր կը գտնուին հանքերը։

ԳԵՐՄԱՆ ԴԵՍՊԱՆ Գ. Մարշալ որ Լօրլէյ պահականաւով պտոյտ մը կատարած էր Մարմարայի մէջ, երէկ դարձաւ։

ՌՈՍՏԻԿԱՆ-ԶՕՐԱՑ քննիչ զօր. Տի Ճօրճիս փաշա այցելեց իտալական արքայական վարժարանը։

ՄԻՍԻՆ ԳԻՆԸ կը բարձրանայ ոչխարի վաճառականներուն չահադիտութեանց պատճառով։ Ջեանհատ պաշտօնարանը արգիլելու համար այդ ընթացքը հրաման տուաւ նահանգներու, առատ ոչխար ղրկել Պոլիս։

ՄԱՀ.—Պետական Խորհրդական Նաքի պէյ մեռաւ։

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆ.—Լէվանթ Հէրալդ խմբագրականով մը ուշադրութեան կ'առնէ Պոլսոյ մէջ հանրային մատենադարանի մը պակասը։ Այդ մատենադարաններուն մէջ, կ'ըսէ, գիտական կարգով ժողովրդական գիրքեր կամ գիտութեան վերջին նորութիւններուն և գիւտերուն վրայ խօսող գործեր պէտք է դնել, և հանրութիւնը պիտի օգտուի անկէ, գաղափար պիտի առնէ, իր առեւտրական և ճարտարարուեստական գործերը զարգացնելու համար։ Մանաւանդ որ Թուրքիա իբր բնապէս հարուստ և ճարտարագործութեան ենթակայ երկիր, կրնայ աւելի լաւ կերպով չահագործուիլ գիտական վերջին նորութեանց համաձայն։ Սուլթան-Պայազիտի մէջ կայ արդէն այնքան ճոխ թանգարան մը, որ հնագիտական մեծ արժէք ունի։ Կարելի չէ՞ր արդեօք անոր մասնաճիւղերը բանալ, գրական գրքերու քով դնելով մասնաւորաբար գիտական նոր երկեր։

ՆԱՒԱՄԱՏՈՅՑՆԵՐ.— Գատըգիւղի, Մօտայի, Քալամըշի, Ճատտ-Պօսթանի, Գում-Գաբուի և Մաքրիգիւղի նաւամատոյցները պիտի նորոգուին։

ՄԱԽՍՈՒՍԷԻ վարչութեան հաշիւներուն քննութեան ատեն տեսնուեցաւ որ պաշտօնեաններու Հանգստեան Սնտուկին և Դիւրութեանց Սնտուկին հաշիւները անկանոն են։ Այդ հաշիւները կարգի բերելու համար յանձնաժողով մը կազմուեցաւ։

ՆՈՒԱՃՈՒՐԴ.—Տուրքերու հաւաքիչներուն պէտք եղած 2200 հատ պայուսակներու շինութեան համար նուաճուրդ մը պիտի կատարուի ամսոյս 26ին։ Մասնակցիլ ուզողները պէտք է դիմեն Մալիէի Խորհուրդին, իրենց երաշխաւորութեան գումարը մէկտեղ առած։

ԵՓՐԱՏԻ ողողմանց առաջքը առնելու համար ճարտարագէտ Մ. Շիւշօ Բարիզէն Պոլիս բերուելով նոյն տեղը պիտի ղրկուի։

ՄԽԱԽՈՏ.— Նիկոմիդիոյ գաւառին ծխախոտի բերքը այս տարի 4 միլիոն օխայի հասած է, մինչ նախորդ տարիները հազիւ 1½-2 միլիոն օխա էր։

ԹՈՒՂԹԻ ԳԻՆԵՐԸ այս օրերս յանկարծ 100էն 20 բարձրացան։ Պատճառը ռուսեւճափոնական պատերազմն է, որուն հետեւանքով թերթերը չափազանց կը սպառին Ամերիկայի մէջ, որով Եւրոպայէ նորանոր գնումներ կ'ընեն։

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՄԷՐՍԻՆԻ ՀՐԴԵՀԸ.— Իզմիրէն եկած տեղեկութեանց նայելով, Մէրսինի վերջին հրդեհին վնասները 15,000 ոսկիի կը բարձրանան։

ՁԵՂԾ ՊԱՇՏՕՆԵԱՑ.—Իզմիրի թերթերը կը գրեն թէ, Դաստպայի Հանր. Պարտքի վարչութեան արկղակալ Մուստաֆա էֆ. 11,000 ղրշ.է աւելի չորթելով փախեր է։

—Սելանիկի մաքսատան ներքին ապրանաց ճիւղին գնահատիչ պաշտօնեաներէն Ալի պէյ և Մէհմէտ էֆ. իրենց զեղծումներուն պատճառով պաշտօնանկ եղան։

ԱԻԱԶԱԿ.— Կիւմիւշխանեցի Ահմէտ պէյ, որ կարգ մը ոճիրներ գործած և Տրապիզոնի թղթատարին վրայ յարձակած էր, ձերբակալուեցաւ Էլվէճերէի մէջ, իր երկու ընկերներովը։ Ահմէտ պէյ վիրաւորուեցաւ ընդհարման միջոցին։

ՀՐԴԵՀ.—Անցած ուրբաթ օր, Իզմիրի մէջ այրեցաւ 5,575 սնտուկ քարիւղ պարունակող նաւ մը։ Հրդեհը տեւեց ամբողջ գիշերը։

Նոյն օրը տուն մը այրեցաւ Սրաբ Սօքաքի մէջ։

ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐ

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

Երէկ գիշեր ուշ ատեն հեռագրական գործակալութեանց կողմէ մեզի հաղորդուած են հետեւեալ հեռագիրները.—

ՆՈՐ ՌՄԲԱԿՈԾՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԲԱՐԻԶ, 7 Մարտ. — Վլատիվոսթոքէ եկած հեռագիրներ կ'ըսեն թէ ռուսական նաւարաժինը որ նոյն նաւահանգիստէն մեկնած էր 8 օրէ ի վեր, իր կարգին ռմբակոծեր է ճափոնական նաւահանգիստ մը, մինչ Ճափոնցիք կը ռմբակոծէին Վլատիվոսթոքը։ Այս լուրին մասին հաստատութիւն և մանրամասնութիւն չկայ։

Վլատիվօսթոքէն կը հեռագրեն թէ ճափոնական նաւաբաժին մը, որ 12 մարտանաւերէ կը բաղկանար, երէկ մինչեւ 8 վերստ մօտեցաւ քաղաքին բերդերուն, և սկսաւ սաստիկ կրակ մը ընել քաղաքին վրայ, ուր ո և է վնաս տեղի չունեցաւ։ Ռուս բերդերը չպատասխանեցին այս ռմբակոծութեան Ճափոն նաւաբաժնին հեռաւորութեան համար, որ ետ քաշուեցաւ առանց արդիւնքի ժամուան մը ռմբակոծութենէ ետք։

—Բօրթ-Արթուրէն կը հեռագրեն թէ Խազախներու հզօր ջոկատ մը Եալուի հիւսիսակողմը գրաւեց Ճափոնի զինուորական կարեւոր մէկ կառախումբը։

6 Մարտ. — Վաշինկթընէ հեռագրուածին համաձայն, Արտաքին գործոց նախարար Մր. Հէյ, կը հերքէ այն զրոյցը թէ, ամերիկացի զօրքեր Քօրէա հանուած են, Եալուի մօտ ոսկիի հանքեր չահագործող ազգայինները պաշտպանելու համար։

ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ
Մ. ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆ
ՎԿԱՅԵԱԼ ՄԱՍՆԱԳԷՏ
ԲԵՐԱ, ՍՈՒԹԼԷՐԱՃԻ ՓՈՂՈՑ, ԹԻՒ 4
(ԹՕՔԱՏԼԵԱՆ ՍՐՃԱՐԱՆԻ ԴԻՄԱՑԻ ՓՈՂՈՑԻՆ ՄԷՋ)
ԱՄԷՆ ՕՐ ԺԱՄԸ 9ԷՆ 3 (Ը. Ե.)
Կիրակի օրերը ժամադրութեամբ

ՍԱԿԱՐԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆԸ

Փետրուար 23/7 Մարտ 1904

ՕՍՄ. ՄԻԱՑԵԱԼ	
Երէկ իրիկուան գոցուեցաւ	85.01
Ամէնէն բարձր գինը	85.11
» վար գինը	84.34
ՌՈՒՄԷԼԻԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ	
Երէկ իրիկուան գոցուեցաւ ֆր.	111.12
Երէկուան բարձր գինը	111.50
» վար »	110.87
Բարափ	504.
Բրէտի Ֆօնսիէ Էժիբսիէն	275.—
Պանք Նաս. Կրէտ.	429.
Թրամվայի Բաժնեթուղթ	5.85
Րէժիի պարտաթուղթ Ֆրանք	344.
Անատոլ. Երկ. բաժնեթ. Ա. Ո.	10.80
Օսմ. Ապահովագր. Ընկ. Լ. Օ.	4.60
ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ	
Օսմ. ոսկին 100 ղչ.էն	ղչ. փր.
Մէճիտիյէ արծաթ	108.15
Անգլիական ոսկի	110.02
Ֆրանսական ոսկի	87.16
Քրիմեց	51.02
Նոր մէթալիք	104.35
Բօլ	90.10
Ռուսլի թղթադրամ	8.62
Լոնտոն 3 ամիս	111.20
Բարիզ »	22.66¼

„ՄԱՆԶՈՒՄԷ"Ի ԹԵՐԹՕՆԸ 22

Երկու Որորոցները

ՎԷՊ

ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ-ԸՆԿԵՐԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔԷ

Հեղինակ ԷՄԻԼ ՌԻՇՊՈՒՐ — Թարգմանիչ ԳԷՈՐԳ ՍԻՄՔԷՇԵԱՆ

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍ

ԿՈՅՐԻՆ ԱՂՋԻԿԸ

—Ինչ պարտականութիւն, գոչեց Պուաեէ զարմանքով։

—Նախ կը շնորհաւորեմ քեզ որ այդ չարաչուք միջավայրէն հեռանալու որոշում տուեր ես։ Ցետոյ շնորհակալ եմ որ կրցեր ես արժանապէս պաշտպանել պատիւս այդ մոլորած Ռոպէնին առջեւ, որ չեմ գիտեր թէ ինչո՛ւ կ'ատէ զիս։

—Ըսել է որ իմացար մեր այն օրուան բանակռիւը։

—Իմացա՛յ և հիացայ քաջասրտութեանդ վրայ։

—Իմ պարտքս միայն կատարեցի, Բիէ՛ռ, չէչտեց Պուաեէ բորբոքուն եռանդով մը։ Դեռ միտքէս չէ՛ ելած այն ազնիւ օժանդակութիւնը, որով անսուաղութենէ փրկեցիր զիս հիւանդութեանս տագնապալից օրերուն մէջ։

—Սիրելի՛ Պուաեէս, ըսաւ Բիէռ լրջութեամբ, եթէ կ'ուզես հաճոյք մը պատճառել ինծի, կը խնդրեմ որ անգամ մըն ալ յիշատակութիւնը չընես այդ չնչին գործին։ Ես իմ ընկերներս կը սիրեմ անձիս պէս, և չեմ կրնար հանդուրժել որ անոնք կարօտ ապրին։ Բայց միեւնոյն ատեն կը փափաքիմ որ թմբուկի ձայներով չի հռչակուին իմ աննշան օգնութիւններս։

—Այդ պարագան չա՛տ աղէկ գիտեմ, սիրելի՛ս։ Հիմակ երջանիկ եմ որ գինետան վերջին դէպքը զիս գարշելի մոլութենէ մըն ալ փրկեց։ Դժբախտ մայրս ասկէ ետեւ ամէն իրիկուն զիս իր մօտը պիտի տեսնէ, և ասիկա պատճառ պիտի ըլլայ որ կարեւոր խնայողութիւններ ալ ընենք կամաց կամաց։

—Ապրի՛ս, ձայնեց Բիէռ իր ձեռքը կրկին Պուաեէի երկնցնելով, աշխարհի վրայ մայր մը ունենալէ աւելի մեծ հաճոյք չկայ։ Պէտք է որ երջանիկ ընես զայն, և անոր ծերութեան օրերուն մխիթարութիւնը ըլլաս։ Ռոպէն, առանց ուզելու, նախախնամական գործ մը կատարած եղաւ ուրեմն։

—Գո՛ւցէ։ Բայց ամէնէն մեծ բարիքը ա՛յն եղաւ որ մեր բանակռիւը գործնական ձեւ մը չառաւ։ Ռոպէն ձեռք վերցնելու չափ ալ յանդուգն գտնուեցաւ, բայց մեր ընկերները միջամտեցին անմիջապէս։

—Կը ցաւի՛մ, կը ցաւի՛մ որ, ըսաւ Բիէռ դառն հառաչանքով մը, երկու ընկերներու գժտուելուն պատճառ եղած եմ ակամայ։ Ռոպէն ուզածին չափ իր թոյնը թող դուրս տայ։ Ես միշտ ներողամիտ աչքով պիտի դիտեմ իր անմտութիւնները։ Այս ցաւալի դէպքը երէկ իմացայ քանի մը ընկերներէ, որոնք իրենց մէջ կը խօսակցէին։ Չեմ գիտեր տակաւին թէ ի՛նչ չարախօսութիւններ ըրած է ինծ նկատմամբ, և չեմ ալ ուզեր գիտնալ։ Ամէն մարդ իր ուզած կերպովը կրնայ դատել զիս։ Միայն, դուն ինքնայորդոր միջամտութիւնդ է որ յուզեց զիս, և քեզի շնորհակալ ըլլալու համար սպասեցի հոս։ Ռոպէն և իրեն նմանները կրնան չսիրել զիս, բայց քեզի պէս ընկերներու սրտակցութիւնը ամենամեծ հաճոյքով է որ կը դիտեմ միշտ։

Երկու բարեկամները իրարու ձեռք սեղմեցին նորէն, և բաժնուեցան։

Հետեւեալ օրը, կիրակի, Բիէռ շատ կանուխ ելաւ անկողնէն, և խնամոտ արդուզարդ մը ընելէ ետքը, կէս օրին Պլանշաի տունը գնաց։

Հէք երիտասարդը յուզումէն կը դողդղար։

Իր երեւակայութիւնը կը թռչտէր երազներու անսահման աշխարհին մէջ և իր սիրտը կը բաբախէր անսովոր անձկութեամբ մը։

Ծերունին և իր թոռը դեռ կը ճաշէին, երբ դրան զանգակը զարնուեցաւ։

—Ա՛ն է, մրմնջեց կոյրը խնդութեան յայտարար չարժումով մը։

Լէոնդինի դէմքը վարդի կարմրութեամբ մը գունաւորուեցաւ մէկէն ի մէկ։

Իր կուսական անմեղ լանջքին տակ կուժ մը տեղի կ'ունենար տարտամ զգացումներու, որոնց իմաստը դեռ նոր կը սկսէր ըմբռնել իր մատաղ ուղեղին մէջ։

Վերջապէս ոտքի ելաւ տեսակ մը գինովի տատանումով, դուռը բացաւ և երկու վախկոտ նայուածքներ զիրար խաչաձեւեցին։

Բիէռ այլեւս չէր տարակուսեր։

Իր երջանկութիւնը կրցած էր կարդալ Լէոնդինի աչքերուն մէջ, ուր անպատում երանութեան մը բոցը կը կայծկլտար։

Նորատի աղջիկը մանկական ամօթխածութեամբ մը Բիէռի կարկառեց իր ձեռքը, զոր երիտասարդը խանդակաթ դողով մը շրթունքին տարաւ, այս առաջին համբոյրին գիւթական արբշռութենէն խելացնոր։

Ալեւոր ծերունին ուրախութիւնը երկու խօսնցեալներուն ցնծութենէն շատ աւելի էր։

—Եկէ՛ք, զաւակներս, եկէք, գոչեց վերջապէս ինք ալ ոտքի ելլելով, եկէք որ ճակատնիդ համբուրեմ և օրհնեմ ձեզ։ Այս վայրկեանը ա՛յն երանելի վայրկեաններէն է, ուր երկու անբիծ սրտերու յաւիտենական միացման ուխտը կը կատարուի, և որոնք մեր կեանքին քաղցրագոյն վայելքներն են։ Երկուքդ ալ դժբախտ զոհերն էք ճակատագրին դժնէ խաղերուն, և երկուքդ ալ այսօր կը մտնէք ժպտուն կեանքի մը սեմէն ներս։ Եկէ՛ք, սիրական զաւակներս, եկէ՛ք և այս տարաբախտ աչազուրկն ալ մխիթարեցէք։

Բիէռ և Լէոնդին լուռ արցունքներով ծերունին կոյրին մօտեցան, և ծունր դրին անոր առջեւ։

Պլանշաւ իր երեթացած ձեռքերը անոնց մազերուն վրայ հանգչեցուց, և ինքն ալ արտասուելով,

—Փա՛ռք քեզ, Աստուա՛ծ, գոչեց սրտագին ջերմեռանդութեամբ մը, այս օրհնեալ վայրկեանին ալ արժանի ըրիր զիս։ Գիշեր ու ցորեկ մտածմանս միակ առարկան այս անմեղ աղջիկն էր։ Ուրախ եմ որ այս դժնդակ հոգն ալ վերցաւ սրտէս։

Երկու երիտասարդները, իրենց ձեռքերը միացուցած, միշտ կը կենային լուռ ու անխօս։

—Խօսեցէ՛ք, զաւակներս, գոչեց ծերունին ոտքի հանելով զանոնք, ձեր ուրախութեան օրն է այսօր։ Խօսէ՛, Բիէռ, խօսէ՛, Լէոնդի՛ն։

—Պարո՛ն Պլանշաւ, ըսաւ Բիէռ դողդղացող ձայնով մը, իրաւունք ունիք երբ կ'ըսէք թէ ուրախութեան օր մըն է այսօր մեզ համար։ Կ'երդնում որ կեանքիս մէջ ասանկ քաղցր վայրկեան մը չէի ունեցած երբեք։ Նոր եռանդ մը, նոր կորով մը մտաւ կարծես սրտիս մէջ։ Ասկէ վերջը մէկ նպատակի միայն պիտի նուիրեմ ինքզինքս, ու այդ նպատակը պիտի ըլլայ երջանիկ ընել Լէոնդինը։

(Շարունակելի)

"ՄԱՆԶՈՒՄԷ,,Ի ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ԹԵՐԹՕՆԸ

24 Փետրուար 1904 43

ԼԷ ՖՕՂԱՑԷՆ ՈՃԻՐԸ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

Ը.

Լանկլատ բան մը չէր ըսեր և վանդակորմին ետեւէն կը չարունակէր դիտել Սօլէյլ-Բուշանը, որ կը զարմանար թէ ինչո՞ւ Թիապարտը չէր հայհոյեր, չէր նախատեր. կը վախնար որ ան ուժգին հարուած մը պիտի տար իրեն, և այլայլած, ինքզինքին կը հարցնէր թէ, եթէ վանդակորմը մէկէն ի մէկ իյնար և Լանկլատ ազատ մնար, ի՞նչ պիտի ընէր...

—Ինչ այդչափ կը վախնա՞ս, ըսաւ Թիապարտը անուշ ձայնով մը։

—Պա՛հ, պատասխանեց Սօլէյլ-Բուշան, ատոր իրաւունք չունի՞մ. այնքան խիստ վարուած ես որ։

—Ատիկա իմ ձեռքս չէր. այնքան գրգռուած, նախանձոտ և վայրագ էի որ... քանի որ կը սիրէի քեզի։

—Այո, գիտեմ այդ խօսքը. երբ դուք, էրիկ-մարդիկդ, կնոջ մը կ'ըսէք «կը սիրեմ քեզի», ա՛լ կը կարծէք որ ամէն բան ըսած, ամէն բան ըրած էք։ Ա՛լ զայն կը նախատէք, զայն կը մարտիրոսացնէք, և ասոնք բոլորը սիրոյ ապացոյցներ կը նկատէք։ Օ՛հ, Աստուծոյ համար, քիչ մը պակա՛ս սիրեցէք։ Ի՞նչ ընենք սէր մը որ մեզի չարչարանքներու կը տանի։

—Այսպէս, ուրեմն ինծի հետ թշուառ եղա՞ր։

—Շատ թշուառ, քանի որ կը հարցնես. չեմ վախնար զայն խոստովանելու։ Իրաւ ալ առաջին անգամն է որ քեզի հետ կրնամ խօսիլ առանց դողալու։

—Խօսէ՛ ուրեմն, բաց սիրտդ, մտիկ կ'ընեմ, ըսաւ միշտ քաղցր։

Սօլէյլ-Բուշանի տեղ եթէ ուրիշ կին մը ըլլար, այդչափ քաղցրութենէն պիտի յուզուէր. իրաւ ալ սրտագրաւ բան մը կար այս կորովի մարդուն ընթացքին մէջ։ Բայց Սթէֆանիի զգացումները այնքան նրբացած չէին, մանաւանդ որ սոսկալի ատելութիւն մը ունէր այդ մարդուն դէմ, որմէ վրէժ լուծել կ'ուզէր։

Սիրտը բացաւ, ինչպէս ուզած էր Լանկլատ, ցոյց տուաւ վէրքերը, տառապանքները զորս կրած էր անոր ձեռքէն. ազատօրէն յայտնեց, Թիապարտին դարձուց այն ամէն նախատինքները, որոնց առարկայ եղած էր 5 տարիէ ի վեր։ Եւ կինը փոխանակ հարուածներու, զայն նախատեց, անարգեց։ Կատաղեցաւ և կատաղի ըմբոստացում մըն էր եղածը։ Վրէժխնդիր կինը իր անողոքութիւնը, իր ժահրը կը թափէր։

Լանկլատ զայն մտիկ ըրաւ առանց ընդմիջելու և երբ վերջացաւ այդ երկարատեւ բողոքը, միայն հարցուց.

—Է հիմա ալ չե՞ս սիրեր ինծի։

—Երբեք չեմ սիրած քեզի, պօռաց կինը, վախցած եմ մինակ. ահա՛ ամէնքը։

Թիապարտը գլուխը խոնարհեցուց և վայրկեան մը հոգ յարեց.

—Եթէ բանտէն, եթէ Թիապարտութենէ ազատիմ նորէն չպի՞տի առնես ինծի։

—Երբե՛ք, երբեք, չեմ յուսար. օ՛ն վերջացած է ալ, ա՛լ չեմ կրնար նախկին կեանքս ապրիլ։ Կ'ուզեմ օգտուիլ գեղեցկութեանս և երիտասարդութեանս հմայքներէն. դեռ գոհացնելիք քմահաճոյքներ ունիմ։ Ազատ ըլլալ կ'ուզեմ վերջապէ՛ս։

Իւրաքանչիւր բառ Լանկլատի սիրտին կը զարնէր։ Միայն պատասխանեց.

—Ըսելիք շատ բաներ ունիմ, բայց խօսիլ չեմ գիտեր։

—Մինակ զարնե՛լ գիտես դուն։

—Օ՛հ, տառապի՛լ ալ գիտեմ...

Տժգունած էր։ Սթէֆանի անոր նայեցաւ, վախցաւ և հոս քաշուեցաւ։

—Հապա եթէ դարձեալ վերադառնա՞մ, հարցուց Լանկլատ միշտ քաղցր։

—Խօսքս չպիտի չեղիմ, ինծի վերջին անգա՛մ է որ կը տեսնես...

—Քանի մը օրէն դուն պիտի արձակուիս և ես բանտ պիտի մնամ։ Արտօնութիւն չպիտի՞ խնդրես վայրկեան մը ինծի հետ անցընելու համար...

—Երբե՛ք...

—Բայց քեզի համար է որ գործեցի իմ բոլոր ոճիրներս. եթէ դուն չըլլայիր, քեզի չսիրէի աքսոր չպիտի երթայի ու չպիտի դառնայի։

—Ինծի սիրել պէտք չէ՛. ատանկ բան մը բնաւ չեմ ուզած ես քենէ. ընդհակառակը։

—Եւ եթէ այս անգամ աքսոր ղրկելնուն տեղ մահուան դատապարտուին ինծի ան միւսին համար զոր սպաննեցի և որ քու սիրահարդ էր... չպիտի՞ գաս վերջին մնաս բարով մը ըսելու ինծի... չարունակեց Թիապարտը միշտ անուշ շեշտով մը։

—Ո՛չ։

—Թշուառակա՛ն. գոչեց յանկարծ Լանկլատ։

Երկու ձեռքերովը բռնեց վանդակորմը, և փորձեց խորտակել։ Զայրացաւ։ Այն ատեն փորձեց զայն վեր վերցնել ծունկերովը, ոտքերովը և ակռաներովը։ Վայրի աղաղակներ կ'արձակէր, աչքերը արիւնով լեցուած էին և բերանը կը փրփրէր։

Սթէֆանի դէմինի յանկարծական կատաղութիւնը տեսնելով մինչեւ անդին պատը հոս քաշուեցաւ։ Բայց տեսնելով որ ան իր բոլոր առասպելական ուժովը մէկ թելը անգամ չէր կրցած կտրել, մօտեցաւ դարձեալ և ժպտելով չարունակեց.

—Ախ, որչա՛փ հաճոյքով բզիք բզիք պիտի ընէիր ինծի, ի՛նչ անգթութեամբ պիտի սպաննէիր ինծի... չէ՞։ Բայց ես քենէ հեռու եմ. ազատ քու հարուածներէդ։ Ինծի բան մը չես կրնար ընել. ա՛լ քու գերիդ, քու չունիդ չե՛մ։ Օ՛հ, ինքզինքդ ատանկ մի՛ յոգնեցներ, հոգի՛ս։ Կը տեսնես որ չես յաջողիր, յաղթուա՛ծ ես։

Թարգմ.

Յակոբ Տէր-Յակոբեան

(Շարունակելի)

ՇՐՋԱԲԵՐԱԿԱՆ
ԿԱՐԵՒՈՐ ԱԶԴ

Antréassian et Meiser
Krauser Strasse, 61
Berlin

Վերոյիշեալ ընկերական անուան տակ առեւտրական նոր տուն մը հաստատած ըլլալով ի Պերլին, պատիւ ունինք ազդարարել պատուարժան հասարակութեան, որ ներածութեան և արտածութեան վերաբերեալ ամէն տեսակ առեւտրական նիւթերու և վաճառքներու յանձնարարութիւններ պիտի ընդունինք, ինչպէս նաև խնամքով պիտի հաղորդենք՝ Գերմանական ճարտարարուեստի վերաբերեալ ամէն տեսակ տեղեկութիւններ, մեզի դիմողներուն։

Մեր նորահաստատ վաճառականական տունը՝ ի Համպուրկ մասնաճիւղ մը ունենալով՝ և մանաւանդ գերմանական ամէն տեսակ ճարտարարուեստի գործարանատէրերու հետ լաւագոյն յարաբերութեան մէջ ըլլալով՝ մանաւանդ պէս Արեւելքցի յաճախորդներուն մեծ ծառայութիւններ մատուցանել կը յուսայ, անոնց իրական և կարեւոր առևտրական մէկ պէտքին գոհացում տալով։

Փափաքողները պարտին դիմել վերոյիշեալ հասցէին։ 1—8

ՈՍԿԻ ՄԻՏԱԼ, ՓԱՐԻԶ 1900

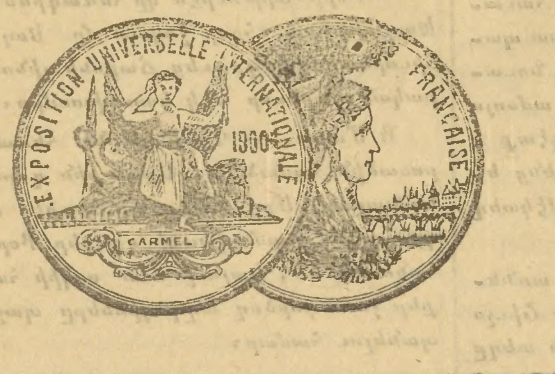

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ-ՔԱՐՄԷԼ ԸՆԿ.

ԱՆԱՐԱՏ ԳԻՆԻՆԵՐ ԵՒ ՔՕՆԵԱՔՆԵՐ

ՌԻՇՕՆ-ԼԸ-ՍԻՕՆԻ (Պաղեստինէ) մեծ մառաններէն

ԱՄԷՆ ՏԵՂ ԿԸ ԾԱԽՈՒԻ. — ԳՐԱՍԵՆԵԱԿ ԵՒ ՄԹԵՐԱՆՈՑ

Ղալաթիոյ Քարափը, Սիրք Ֆրանսէզ, թիւ 145—147

Բարիզի բժշկ. կաճառին բրոֆէսէօր Ժ. ԲՈՒՇԷԻ
Պօլտոյի գիտական կաճառէն Բրոֆ. ԿԱՅՕՆԻ
Համպուրկի քաղաքապետութեան քիմիագէտ Ս. ԷՆՕԲԻ և այլ նշանաւոր գիտուններու վկայութեամբ,

ՄԵՐ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՆ ԵՆ

ԲՆԱԿԱՆ, ՕԳՏԱԿԱՐ ԵՒ ԴԱՐՄԱՆՈՂ

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆԵԼ
ՎԱՃԱՌԱՆԻՇԻՆ

ՎԱՃԱՌԱՆԻՇ

ՏԱՎԱ ՎԷՔԻԼԻ
Մէքթէպը Հուգուգը Շահանէեն մէեզուն
ՀԻՒՍԷԻՆ ՀԻՒՍՆԻ ՎԷ ՇԷՐԻՖԻ ՔԵԱԶԻՄ

Ասհապը մէսալինէ պիր սունդուքթը ֆէվգէլատէ օլմագ իւզրէ պու քէրրէ քիւշատ իթմիշ օլտուգլարը Զարշուի քէպիրտէ Գալըպճըլար ճատտէսինտէ Սօրղուճըլար խանընտա 21 Ն. հագըլխանէտէ ճիհէթը հուգուգիյէ վէ շէրիէ վէ թիճարիյէ վէ ճէզաիյէյէ միւթէալլիք հէրնէվի տէավի պիր իւճրէթի մէօթէտիլէ վէ սիւրաթը միւմքինէ իլէ թէսվիյէ վէ հէր տիւրլիւ միւամէլէտիյաթ վէ մուգավէլաթը թանզիմ վէ թահրիր իտէճէքլէրինի իլան իտէրլէր։

Տէրսաատէթ սիւարի վէ բիյատէ բօլիս գօմիսէր վէ էֆրատը իչիւն 320 սէնէսի Մարտը իպթիտասընտան սէնէի մէրգումէ նիհայէթինէ գատար պիր սէնէ զարֆընտա իգթիզա իտէն էլպիսէ վէ գասօթ մէվգըի միւնագասայա գօնուլմագ վէ Թարիխը իլանտան իթիպարէն պիր հաֆթա սօնրա իհալէի գաթիյէսինին իճրասը մուգարրէր պուլունմուշ օլտուղընտան թալիպ օլանլարըն բէյ ագչէլէրինի միւսթասհըպէն միւտտէթը մէզքիւրէ զարֆընտա հէր կիւն սաատ 7տէն 11է գատար Զապթիյէ նէզարէթը ճէլիլէսի խարճ գօմիսիօնընա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։
22 Շուպաթ 319

ՏՕՔԹ. ԻԶԶԷԹ ՔԵԱՄԻԼ
ԷՄՐԱԶԸ ՃԻԼՏԻՅԷ ՎԷ ԷՖՐԷՆՃԻՅԷ
ՄԻՒԹԷԽԱՍՍԸՍԸ

Թապիպը մուամիլէյհ եաշտան հասըլ օլան վէ չիրքին պիր մանզարէ իրայէ իտէն քիւրիւքլէրի վէ հիչ պիր չէյէ մէյտանի օլմայան սաչ տէօքիւլմէսինի սաչլարըն բէնկիննտէ պիր Թէֆիյէ հասըլ իթմէքսիզին ազ զէմանտան Թէտավի իտէր, վէ եէնի վէ էսկի պէլ սօղուգլուգունը սալա իդըրրապ հասըլ իթմէքսիզին սօն ուսուլ իլէ Թէտավի իտէր վէ Ֆրէնկի եարէ վէ իլլէթլէրինին ազ օէմանտան Թէտավի իտէր։

Բազար վէ Ճումատան մաատա հէր կիւն սաաթ օն պուչուգտան սօնրա Շահզատէ Զարադօլու Ճիվարընտա Լէֆթէր էֆ.նին էճզախանէսինտէ, վէ 7տէն 8է գատար Սուլթան Ահմէտտէ Պէլէտիյէ պաղչէսի գարշուսընտաքի Ճօրճի էֆ.նին էճզախանէսինտէ պուլունուր։

ԶՈՒՏ ԱՆԳՂԻԱԿԱՆ
ԱՍՈՒԵՂԷՆԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Մեծ մթերանոց զուտ Անգղիական և Սկովտական կարեւոր գործարաններէ արտադրուած ամէն տեսակ ասուեղէնի, չուխա, քազմիր, չախադ, փասոնէ և ուրիշ ամէն կարգի կերպասներ՝ ամէն եղանակի ու ճաշակի յարմար։ Կը ծախուի մեծաքանակ և փոքրաքանակ։ Մասնաւոր զեղչ Պօլսոյ և գաւառներու համար։ Դիմել Կ. Պոլիս Հաճօբօլօ խան, Թիւ 31։

ՏՕՔԹ. Ն. ԹԻՒԼԵԱՆ

Իր յաճախորդներուն դիւրութեանը համար ամէն օր կը գտնուի Պալըգ Պազարու Բիւչիւքեան Դեղարանը, կէս օրէն մինչեւ 2 (Ը., Ե.)։ Առտուները մինչեւ կէս օր Մաքրիգիւղ, ըստ առաջնոյն։
6—30

ԳԱԹՐԱՆ ՀԱԳԳԸ ԷՔՐԷՄ

Կէօյիւս նէզլէլէրինէ միղաճ, էօքսիւրիւքլէր վէ նէֆէս տարլըղընա գարշը վէ եէնի պաշլամըշ վէրէմին Թէտավիսինտէ Թէէսիրաթը չիֆապախշասը հասէպիյլէ մէմլէքէթիմիզ սէրաթէտան աթըպպաի հազիգէսինին էքսէրիա Թագտիր վէ Թահսինինի վէ մէճլիսը Թըպպիյէ վէ Սըհհիյէի ումումիյէնին Թաստիգինի իհրազ էյլէմիշ տիր։

Ումում տէբօ վէ էճզախանէլէրտէ պուլունուր։ Թաշրատան սիբարըշ վուգուընտա Եէնի Ճամիի չէրիֆ մէյտանի վէնլէրի գարշուսընտա Քեազիմ պէյին էճզա տէբօսընա միւրաճաաթ օլունմալը տըր 39—80

ՏՈՔԹ. Գ. ԿԻՒԼՊԷՆԿԵԱՆ
ԲԱՐԻԶԻ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԷՆ ՎԿԱՅՈՒԱԾ
Մասնագէտ՝ ջղային եւ ստամոքսի հիւանդութեանց

Երկար տարիներ Բարիզի հիւանդանոցներու մէջ վերոյիշեալ հիւանդութիւնները ուսումնասիրելով՝ աշխարհահռչակ Սալբէթրիէր հիւանդանոցին մէջ ալ կարեւոր պաշտօններ վարած և նշանաւոր Բրոֆ. Ռէյմոնի ու Մաթիէօի քլինիքներու մէջ կատարուած աշխատութեանց մասնակցած ըլլալով՝ վերջերս հաստատուած է Բերա, Մեծ փողոց Աղա Ճամիի մօտ Թիւ 124 դարմանատունը, ուր ամենավերջին դրութեամբ կատարելագործեալ գործիներու միջոցաւ կը դարմանէ իրեն դիմող հիւանդները ամէն օր կէս օրէ վերջ ժամը 1էն մինչեւ 4։ 17—24

ՏՕՔԹԷՕՐ
ՎԱՀԱՆԹԷՆ ՆԱԼԲԱՍ
Վկայուած Բարիզի Բժշկ. Կաճառէն

ԿՆԱԽՏԱԲՈՅԺ — ՄԱՆԿԱԲԱՐՁ

Մասնագէտ Թոքային, ստամոքսային, լեարդի, աղիքի հիւանդութեանց, ինչպէս նաև գաղղիական և ջղային ախտերու։ Հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր առտուընէ մինչեւ կէս օր Սիրքէճի «Թուրքիա» դեղարանը, և կէս օրէ ետք, իր մասնաւոր դարմանատան մէջ Բերա, Թիւ 1, Բիւչիւք-Բարմաք-Դաբու փողոց։

ԻԲԷՔԼԻ ԳՈՒՄԱՇ ՄԱՂԱԶԱՍԸ
Պէյ Օղլունտա Տօղրու եօլտա, Սուրբ Անթուան քիլիսէսի եանընտա 375

ԺԱՆ ԳՕՊՊԱՆ
[ԲԱՐԻ ԼՕՆՏՐԸ]

Իպէու մաղազասը հէր նէվ իբէքլի մօտա գումաշլար սաթըլըր։ Կէրէք էհվէնիյէթճէ վէ կէրէք մալլէրին խայըրլըլը, Թէշրիֆ պույուրուլան բաղպէթլու միւշթէրիլէրիմիզ պիրինճի տէֆատա կէօրիւպ մէմնուն օլաճագլար տըր։

ԱՐԱՄ ԳԱՐԱԳԱՇԵԱՆ
ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ

Պոլիս, Պահչէ Գաբու, Պին Պիր Զէքեահ դիմաց

ԱՐԱՄ ԳԱՐԱԳԱՇԵԱՆ ամէն առաւօտ կանուխ կը գտնուի Սկիւտար, Իճատիյէ, Տօղրամաճը փողոց իր բնակարանը։ Ամէն օր 5—11 դիմել Պոլիս, Պահչէ Գաբու, Պին-Պիր-Զէքեահին դիմաց։
Կիրակի օրերը ժամադրութեամբ

ԶԱՐԴԱՐԱՆՔ ՀԱՐՍԻ ՄՈՄԵՐՈՒ
ՏԻԿԻՆ ՀԻՒՍԷԻՆՃԵԱՆ
ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Կ. Պոլիս, Զագմագճըլար Եօգուշ, Մեծ Նոր Խանի մէջ, վարի յարկ, թիւ 47

ՆԱԽԿԻՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ՄՆԵՐՈՎ ՀԻՒՍԷԻՆՃԵԱՆԻ

ՀԱՐՍԱՆԵԱՑ ՄՈՄԵՐՈՒ փառաւոր զարդարումներովը ՀԱՄԲԱՒԱՒՈՐ եղած սոյն վաճառատան մէջ պատրաստ կը գտնուին ամէն տեսակ մետաքս երիզ, լէմոն ծաղիկ, կրկանդ, քօղք, ձեռնոց, մետաքս, արծաթապատ ափսէ և մկրտութեան հագուստ։

Անգամ մը կ'արժէ այցելել սոյն վաճառատունը, տեսնելու համար ապրանաց տեսակի ճոխութիւնն ու ազնուութիւնը, և շատ մը ՖԱՆԹԷԶԻ ձեւեր մոմի կապուածներու որ ամէնէն դժուարահաճն իսկ կրնայ գոհացնել։

Մասնաւոր յանձնարարութիւնք կը կատարուին խնամքով և ճշգապահութեամբ։

ՄԻ՛ ԽԱԲՈՒԻՔ ՈՒՐԻՇ ՏԵՂ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ ՉՈՒՆԻ

Լ'ՈՒՆԻՕՆ
ԵԱՆԿԸՆԱ ՍԻԳՈՐԹԱ ԳՈՒՄՊԱՆԻԱՍԸ ... 1828 ՎԷ 1829ՏԱ ԹԷՍԻՍ ԻՏԻԼՄԻՇ

Բաշլըգա Բէզա Վէնտօմա, 9 Նումէրօլու սաիրէյի խուսուսիյէ

ՀԱՐԻԳ ՍԻԳՈՐԹԱՍԸ	ԷՕՄԻՐ ՍԻԳՈՐԹԱՍԸ
Սէրմայէ վէ իհթիեաթ 119,000,000 ֆր.	Սէրմայէ վէ իհթիեաթ 158,000,000 ֆր.
1902նին մագպուզաթը 24,000,000 »	1900 մագպուզաթը 12,000,000 »
Էօտէնէն զիեան 279,000,000 »	Էօտէնէն զիեան 129,000,000 »
Սիկուրթալը խանէլէրին գըյմէթի 21,500,000 »	Սիկուրթալը էօմիւր 272,000,000 »

ԳՈՒՇԻՐԹԷԹ զահէթ միւսթէտիր չէրաիթ իլէ Թիւրքիատա սիկուրթա գապուլ իտէր ԷՕՄԻՒՐ ՍԻԿՈՒՐԹԱՍԸ ... ֆէվգէլ ... էօմիւր սիկուրթա իտէր։
ՇԻՐՔԷԹԻՆ ՊԱՆԳԱՍԸ ... , Սթամպօլ Աճէնտա ... Օղլու ...

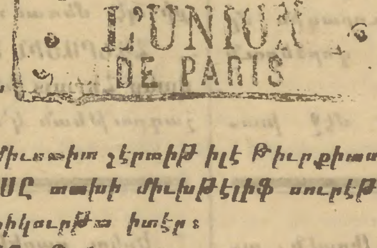

ՍԻՆԿԷՐ
ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ ԿԱՐՈՂԱԿԱՆ ՊԱԼԱՏԱՆ
THE SINGER MANIFACTURING Co.

ՍԻՆԿԷՐի կարի մեքենաները զուտ անգլ. պողպատէ շինուած ըլլալով, իրենց տոկունութեամբ այնքան գնահատուած են որ աշխարհիս ամէն կողմը տարածուած են, և բոլոր ընտանիքները, դերձակներն ու կօշկակարները լոկ Սինկէրի մեքենայ սկսած են գործածել։ Սինկէր ընկերութիւնը գրեթէ 400է աւելի պատուոյ վկայական և շքանշանով պատւած է բոլոր ցուցահանդէսներէն։

Մասնաճիւղեր՝ բովանդակ Թուրքիոյ մէջ։

Սինկէրի մեքենաները կը ծախուին միմիայն ՍԻՆԿԷՐ Ընկերութեան վաճառատուններուն մէջ։

ԲԵՐԱ՝ 1. Մեծ փողոց, Պօն Մարշէի դիմաց Թիւ 343 և 343 կրկին։ 2. Մեծ փողոց, Կալաթա Սէրայի դիմաց։

ԿԱԼԱԹԱ՝ 1. Սինկէր խան, Թիւնէլին եռեւ։ 2. Թրամվէյի կայարանին դիմաց

ՊՈԼԻՍ՝ 1. Սուլթան Համամ Թիւ 2։ 2. Սուլթան Պայազիտ, Թրամվէյի կայարանին դիմաց Թիւ 13։

ՍԿԻՒՏԱՐ՝ Չարշը պօյը Թիւ 120։

ԴԱՍԵՐԸ ԵՒ ՆՈՐՕՐՈՒԹԻՒՆՔ ՁՐԻ

Սինկէր Ընկերութեան կեդր. վարչատեղին կը գտնուի, Բերա, Մեծ փողոց Թիւ 343 և 343 կրկին, Սարգիս պէյ Տիւզ Օղլուի տունը։
Կեղծիքէն զգուշանալու համար վերի նիշն նշմարել պէտք է։

ԱՐԴՈՒԶԱՐԴԻ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ԳՐԻԳՈՐ ՄԱԶՄԱՆԵԱՆ

Ան ամէն փափկաճաշակ և չիք տիկինները և օրիորդները, որոնք կը փափաքին ճաշակի յարմար և վերջին նորաձեւութիւններուն համաձայն կանթեղներ, պռոշ, տանթէլ, ժապաւէն, սեդմիրան, հովանոց, գուլպայ և առանց կարգ Ցապրիքներու հոտեղէններ և ուրիշ ամէն տեսակ նորաձեւութեան նիւթեր գնել, ԱՆՄՐՑԵԼԻ ԱԺԱՆ ԳԻՆԵՐՈՎ, պէտք է դիմեն՝

Մեծ Շուկայ, Գալփագճըլար, թիւ 56

ԿԻՒԼԻՍԹԱՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

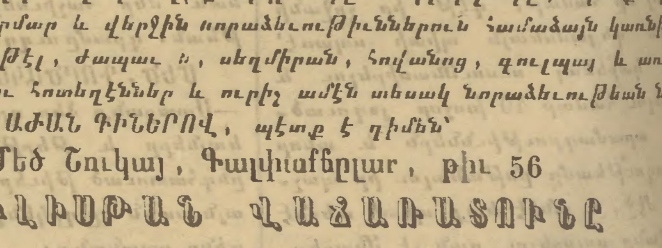

ԼԱ ՔՕՆՖԻԱՆՍ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՄԵԾ ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿ.
ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵԱՆՔԻ ԴԷՄ
ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ 1844ԻՆ

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ

Երաշխ. դրամագլուխ	56,000,000	Ֆրանք
Մինչեւ 1901ի վերջը վճարուած վնաս	101,720,000	»

ԿԵԱՆՔԻ ՃԻՒՂ

Երաշխ. Դրամագլուխ	36,000,000	Ֆրանք
Մինչեւ 1901ի վերջը վճարուած վնաս	25,000,000	»
Ապահովագրուած գումար	321,000,000	»

Ընդհանուր ծովային ապահովագրութիւն հիմնեալ 1818ին ԼԱ ՔՕՆՖԻԱՆՍ, կը գտնուի Ֆրանսայի կառավարութեան և չորս գլխաւոր ժողովներու քոնթրոլին տակ։

Այս վաղեմի ընկերութիւնը գրեթէ ամէնէն մեծ վարկը կը վայելէ ամէն կողմ, որուն գործառնութեանց և վստահելիութեան վրայ գաղափար մը տալու համար հոս թուենք մէկ քանի այն հանրածանօթ մեծ հաստատութիւններէն, որոնք ապահովագրուած են ԼԱ ՔՕՆՖԻԱՆՍի։

Ֆրանսայի Նահանգներու և գաւառներու կարգ մը պաշտօնատուններ, Բարիզի Օբէրա, Վօտվիլ, Նովօթէ, Ամպիկիւ, Ֆօլի-տրամաթիք և այլ բազմաթիւ թատրոններ։

Պօն Մարշէն, Լուվրի վաճառատունները, Բիկմալիոնը, Բրէնթանի, Պը Ժառտինիէռի, Օթէլ տը Վիլի և Սամարիթէնի մեծ վաճառանոցները։

Գանք տը Ֆրանսի մասնաճիւղները, Քրէտի Ֆոնսիէն, Քրէտի Լիօնէ, Ֆրանս. մետաղներու, քիմիական արտադրութեանց ընկերութիւնները, Ֆրանսայի հեռ. Դեղարանը, Լուսոյ հանքերը, կենդանաբանական պարտէզը ևն։

* * *

Այս պերճախօս թուանշաններէն ետք, ա՛լ աւելորդ է խօսիլ այս ընկերութեան վրայ, որ, ինչպէս ըսինք, ամենամեծ վարկ մը կը վայելէ ամէն կողմ։

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆՆ Է ՔՐԷՏԻ ԼԻՈՆԷՆ

ԼԱ ՔՕՆՖԻԱՆՍԻ Պօլսոյ կողմէ գործակալութիւն

Պոլիս, Մահմուտ Փաշա, Պէօյիւք Եըլտըզ խան, թիւ 14,

ԳԱՌՆԻԿ ԱՃԱՌԵԱՆ

Որ միանգամայն Պօլսոյ կողմէ գործակալն է COMPAGNIE D'ASSURANCE GÉNERAL MARITIME (Ընդհ. ծովային ապահովագրական) Ընկերութեան։
Մանրամասն ամէն տեղեկութիւն հաճութեամբ կը տրուին բոլոր դիմողներուն։

ԼՈՅՍ-ՔԱՐՈԶ

Դիմանալու համար թէ Աստուած ինչո՞ւ մարդ եղած է, Յունուար 6ի «Լոյս»ին մէջ Վահան վարդապետի կողմէ յատկապէս հրատարակուած Լոյս-Քարոզը կարդացէք։
ԳԻՆ 5 ՂՐՈՒՇ

ՏՕՔԹՕՐ ՃԷԼԱԼԵԱՆ
ՀԱՆՐԱՃԱՆՕԹ ՄԱՍՆԱԳԷՏ
ԳԱՂՂԻԱԿԱՆ, ՄՈՐԹԱՅԻՆ ԵՒ ԾՆՆԴԱՄԻԶԱՅԻՆ ԱԽՏԵՐՈՒ

ԲԵՐԱ, Մեծ Փողոցի ... վրայ, Միսք փողոց Թիւ 4 ԱՄԷՆ ՕՐ

Տէր եւ Տնօրէն
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ